

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002
2023

संच क्र.

C

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO : 238347

Test No : 18

C20

एकूण प्रश्न : १००

एकूण गुण : २००

वेळ : २ तास

(सामान्य अध्ययन Paper-1)

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
 - (2) आपल्या परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
परीक्षा-क्रमांक									

केंद्राची संकेताक्षरे शेवटचा अंक
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
 - (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1,2,3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
 - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
 - (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
 - (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
 - (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांचा गुण दिले जातील. तसेच “ उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे 25% किंवा 1/4 गुण वजा करण्यात येतील”.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिध्द करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “ परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुध्दा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

मो. 7887878001/ 7887878002

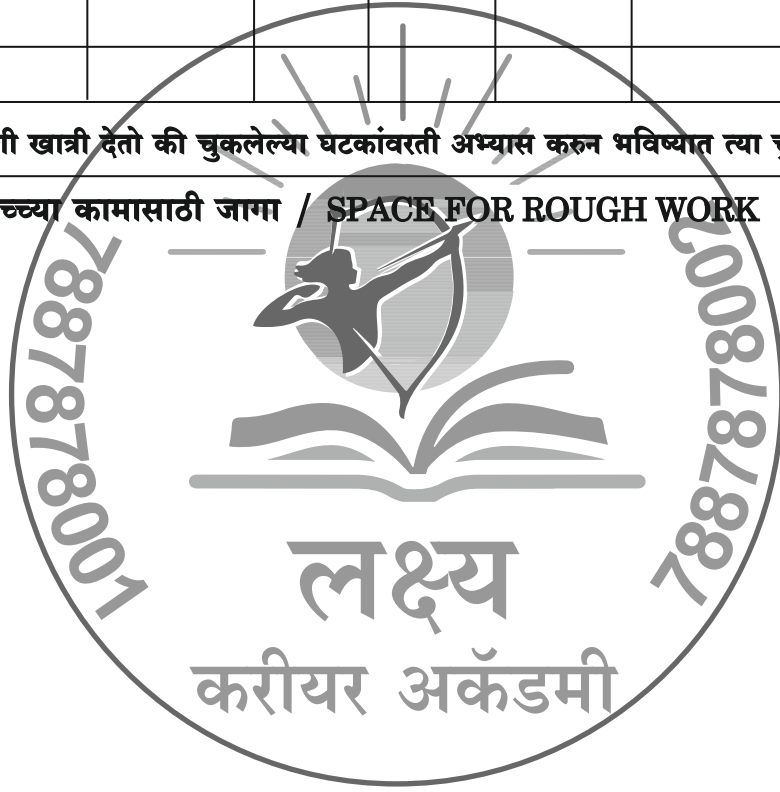
PSI / STI / ASO

परीक्षार्थीचे स्व-आकलन

अ.क्र	विषयाचे नाव	एकूण प्रश्न	मी सोडवलेले प्रश्न	बरोबर	चुक	कोणत्या घटकावर चुकले	चुकलेल्या घटकासाठी अभ्यासाचे केलेले नियोजन

* मी अशी खात्री देतो की चुकलेल्या घटकांवरती अभ्यास करून भविष्यात त्या चुका टाकेल.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.1) भारतीय पूर्व किनारी मैदानी प्रदेश यांची खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये आहेत?

- (अ) त्रिभूज मैदाने हे पूर्वकडील किनारी प्रदेशाचे वैशिष्ट्ये आहे.
(ब) पूर्व किनारी मैदानी प्रदेश नद्यांनी वाहून आणलेल्या गाळाच्या संचयनामुळे निर्माण झाला आहे.
(क) महानदी, गोदावरी, कृष्णा आणि कावेरी याच नद्यामुळे पूर्व किनारी त्रिभूज प्रदेश बनला आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ सत्य
2) फक्त अ व ब सत्य
3) फक्त अ आणि क सत्य
4) वरील सर्व वैशिष्ट्ये सत्य

Q.1) Which of the following are the characteristics of East Coastal Plains of India?

- (a) Triangular plains are characteristic of the eastern coastal region.
(b) The East Coastal Plain is formed by the accumulation of sediments carried by rivers.
(c) The rivers Mahanadi, Godavari, Krishna and Kaveri form the eastern coastal triangle.

Answer Option :

- 1) Only (a) is true
2) Only (a) and (b)
3) Only (a) and (c) are true
4) All the above characteristics are true.

Q.2) भूकंप लहरी पृथ्वीच्या अंतर्गातील कोण-कोणत्या भागातून प्रवास करतात.

- (अ) भूकवच
(ब) बाह्य प्रावरण
(क) आंतप्रावरण
(ड) अंतर्गर्भा

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, ब, क
2) अ, ब, क, ड
3) अ, ब
4) वरील सर्व

Q.2) Through which part of the interior of the Earth does the seismic wave passes.

- (a) Crust
(b) Outer Mantle
(c) Inner Mantle
(d) Outer Core
(e) Inner Core

Answer Option :

- 1) a, b, c
2) a, b, c, e
3) a, b
4) All

Q.3) पूर्व हिमालयातील महत्वांच्या शिखरांचा त्यांचा उंचीनुसार उतरता क्रम लावा.

- (अ) नोझिम कांग - त्सा
(ब) नामचा बरवा
(क) कांगटो
(ड) ग्लायपेरी
(इ) चोमो लहरी

पर्यायी उत्तरे :

- 1) नामचा बरवा, कांगटो, चोमो लहरी, नोझिम कांग-त्सा, ग्लायपेरी
2) नोझिम कांग-त्सा, कांगटो, नामचा बरवा, चोमो लहरी, ग्लायपेरी

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

- 3) ग्लायापेरी, नामचा बरवा, नोझिम कांग-त्सा, कांगटो, चोमो लहरी
4) चोमो लहरी, ग्लायापेरी, नामचा बरवा, कांगटो, नोझिम कांग-त्सा,

Q.3) Arrange the important peaks of Eastern Himalaya in descending order of their height.

- (a) Nozim Kang – Tsa (b) Namcha Barwa
(c) Kangto (d) Glayaperi
(e) Chomo Lahri

Answer Option :

- 1) Namcha Barwa, Kangto, Chomo Lahari, Nozim Kang - Tsa, Glayaperi
2) Nozim Kang - Tsa, Kangto, Namcha Barwa, Chomo Lahari, Glayaperi
3) Glayaperi, Namcha Barwa, Nozim Kang - Tsa, Kangto, Chomo Lahari.
4) Chomo Lahari, Glayaperi, Namcha Barwa, Kangto, Nozim Kang - Tsa.

Q.4) जोडया लावा.

- (अ) १० डिग्री
(ब) ८ डिग्री
(क) ९ डिग्री
(ड) डंकन बोळ

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	III	II	IV	I
2)	III	IV	II	I
3)	III	IV	I	II
4)	IV	III	I	II

I) लहान अंदमान मोठ्या अंदमान पासून विलग करते.

II) मीनीकॉय लक्षव्दिप पासून विलग करते.

III) अंदमान निकोबार पासून विलग करते.

IV) मीनीकॉय मालदीव पासून विलग करते.

Q.4) Pair up

- (a) 10 degrees
(b) 8 degrees
(c) 9 degree
(d) Duncan passage

I) separates the Little Andaman from the Great Andaman.

II) separates Minicoy from Lakshadweep

III) separates Andaman from Nicobar

IV) separates Minicoy from Maldives.

Answer Options :

	(A)	(B)	(C)	(D)
1)	III	II	IV	I
2)	III	IV	II	I
3)	III	IV	I	II
4)	IV	III	I	II

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.5) खालील नद्यांचा त्यांचा खोऱ्यांच्या क्षेत्रफळानुसार उतरता क्रम लावा.

- (अ) ब्रह्मपुत्रा (ब) कृष्णा (क) तापी (ड) कावेरी

पर्यायी उत्तरे :

- 1) ब, अ, ड, क 2) ब, ड, क, अ 3) अ, ब, ड, क 4) अ, क, ब, ड

Q.5) Arrange the following rivers in descending order according to the area of their basins.

- (a) Brahmaputra (b) Krishna (d) Kaveri © Tapi

Answer Options :

- 1) (b), (a), (d), (c) 2) (b), (d), (c), (a) 3) (a), (b), (d), (c) 4) (a), (c), (b), (d)

Q.6) खालील वैशिष्ट्ये कोणत्या प्रदेशाची आहेत?

- (अ) जलवाहतुकीसाठी उपयुक्त आहे. (ब) नारळाचे उत्पादन घेतले जाते.
(क) मासेमारीसाठी अनुकूल असतो. (ड) पर्यटकांसाठी आकर्षक असतो.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) उत्तर भारतीय मैदानी प्रदेश 2) प्रायद्विपीय पठारी प्रदेश
3) किनारवर्ती प्रदेश 4) हिमालयीन प्रदेश

Q.6) Which region has the following characteristics?

- (a) Useful for water transport. (b) Coconuts are produced.
(c) Suitable for fishing. (d) Is attractive to tourists.

Answer Options :

- 1) North-Indian Plains 2) Peninsular Plateaus
3) Coastal region 4) Himalayan region

Q.7) खालील विधाने पाहावीत व त्यातील कोणते योग्य नाही ते सांगावे.

- (अ) भारतात गाळाची मृदा सर्वात अधिक पसरलेली आहे.
(ब) एकूणच गाळाची मृदा अत्यंत सुपीक असते.
(क) तिच्या वयोमानाप्रमाणे गाळाची मृदा २ वर्गवारीत मोडते-जुनी-बांगर आणि नवी-खादर
(ड) खादर मृदा बांगर पेक्षा अधिक सुपीक असते.
(इ) गाळाच्या मृदेत पुरेशा प्रमाणात पोटॅश, फॉस्फोरिक ॲसिड व लाइम असते.
(ई) गाळाची मृदा, ऊस, भात, गहू व कडधान्यांकरता उत्कृष्ट असते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) क 2) ड 3) इ 4) एकही नाही.

Q.7) Look at the following statements and state which one is not correct.

- (a) Alluvial soils are most widespread in India.
(b) Alluvial soils are generally very fertile.
(c) According to its age alluvial soil falls into 2 categories - Old - Bangar and New - Khadar
(d) Khadar soil is more fertile than Bangar.
(e) Alluvial soil contains adequate amounts of potash, phosphoric acid and lime.
(f) Alluvial soil is excellent for sugarcane, rice, wheat and pulses.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Answer Options :

1) (c)

2) (d)

3) (e)

4) None of these.

Q.8) खालील पशुधनाबाबत पुढील विधानांचा विचार करा.

(अ) भारतात जगातील सर्वात अधिक गाय बैल आहेत.

(ब) भारतीय गायीला 'टी कप काऊ' म्हणतात कारण तिचे सरासरी दूध उत्पादन कमी आहे.

(क) जगातील सुमारे 50% म्हशी भारतात आहे.

(ड) भारतातील दूध उत्पादनातील जवळपास 50% उत्पादन म्हशींपासून मिळते.

वरील कोणते विधान योग्य आहे.

पर्यायी उत्तरे :

1) ब

2) क

3) ड

4) एकही नाही.

Q.8) Consider the following statements about livestock in Indian:

(a) India has the largest number of cows

(b) Indian cow is called 'T cup cow' because its average milk yield is low.

(c) About 50% of the world's buffaloes are in India.

(d) Almost 50% of India's milk production comes from buffaloes.

Which of the above statements is incorrect?

Answer Options :

1) (b)

2) (c)

3) (d)

4) None of these

Q.9) काळी / रेगूर मृदा बाबत सत्य विधान सांगा.

(अ) काळी / रेगूर मृदा ही बेसाल्ट व ग्रॅनाईट खडकाचे अपक्षय होऊन तयार झाली आहे.

(ब) तापी, नर्मदा, गोदावरी, कृष्णा या नद्यांच्या खोऱ्यात या मृदेचे प्रमाण जास्त प्रमाणात आढळून येते.

(क) काळी / रेगूर मृदेत पोटॅश, चूनखडी, अॅल्युमिनिअम, कॅल्शियम, मॅग्नेशियम या खनिजांनी समृद्ध असते.

(ड) काळी / रेगूर मृदेत संत्री, मोसंबी, द्राक्षे सारखी फळे पिकवली जातात.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ, ब आणि ड

2) फक्त क आणि ड सत्य

3) फक्त अ, ब आणि क सत्य

4) सर्व विधाने सत्य

Q.9) State the true statement about Black / Regur soil.

(a) Black / Regur soil is formed by weathering of basalt and granite rocks.

(b) This soil is found in large quantities in the basins of rivers Tapi, Narmada, Godavari, Krishna.

(c) Black/Regur soil is rich in minerals such as potash, limestone, aluminium, calcium, magnesium.

(d) Fruits like oranges, peaches, grapes are grown in black regur soil.

Answer Option :

1) Only (a), (b) and (d)

2) Only (c) and (d) true

3) Only (a), (b) and (c) are true

4) All the statements are true.

MPSC / UPSC**लक्ष्य करीयर अकॅडमी**
मो. 7887878001/ 7887878002**PSI / STI / ASO****Q.10) जोडया जुळवून योग्य पर्याय शोधा.****स्थलांतरीत शेती****राज्य**

(अ) झूम

I) छत्तीसगड

(ब) पोडू

II) केरळ

(क) पोणम

III) आसाम

(ड) दहिया

IV) आंध्र प्रदेश

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	III	I	IV	II
2)	I	III	IV	II
3)	III	IV	II	I
4)	IV	II	I	III

Q.10) Find the correct option by matching the pairs.**Migrant Farming**

(a) Jhum

(b) Podu

(c) Ponam

(d) Dahiya

State

I) Chhattisgarh

II) Kerala

III) Assam

IV) Andhra Pradesh

Answer Options :

	(A)	(B)	(C)	(D)
1)	III	I	IV	II
2)	I	III	IV	II
3)	III	IV	II	I
4)	IV	II	I	III

Q.11) खालील विधानांचा विचार करुन बिनचूक पर्यायांची निवड करा.

(अ) ज्या ठिकाणी खंडात उतार अतिशय रुंद असतो त्या क्षेत्रामध्ये मत्स्य क्षेत्रे तयार होतात.

(ब) उबदार उष्णकटिबंधीय सागरी पाण्यामध्ये मासेमारी विकसित झालेली आहे.

(क) उष्ण आणि थंड समुद्र प्रवाहांच्या मिश्रणामधुन माश्यांसाठी वनस्पती खाद्य आणले जाते.

(ड) भारतामध्ये अंतर्गत मासेमारी इतर मासेमारी प्रकारापेक्षा अधिक महत्त्वाची आहे.

पर्यायी उत्तरे :

1) विधान अ आणि ब सत्य आहेत.

2) विधान अ आणि क सत्य आहेत.

3) विधान ब, क आणि ड सत्य आहेत.

4) विधान अ, ब आणि क सत्य आहेत.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.11) Choose the correct option considering the following statements.

- (a) Fish areas are formed in areas where the continental slope is very wide
- (b) Fishing has developed in warm tropical marine waters.
- (c) Mixture of warm and cold ocean currents brings plant food to the fish.
- (d) Inland fisheries are more important than other forms of fishing in India.

Answer Option :

- 1) Statements (a) and (b) are true.
- 2) Statements (a) and (c) are true.
- 3) Statements (b) (c) and (d) are true.
- 4) Statements (a) (b) and (c) are true.

Q.12) नदीकाठावरील शहरे व नदी योग्य जोडया जुळवून योग्य पर्याय निवडा.

नदी

- (अ) पांझरा
- (ब) धाम
- (क) प्रवरा
- (ड) तापी

काठावरील शहरे

- I) संगमनेर
- II) भुसावळ
- III) धुळे
- IV) प्रवनार

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	III	IV	I	II
2)	III	II	I	IV
3)	III	I	II	IV
4)	IV	I	III	II

Q.12) Select the correct option by matching the riverside cities and the river in the correct pairs.

Rivers

- (A) Panjhra
- (B) Dham
- (C) Pravara
- (D) Tapi

Cities on the Edge

- I) Sangamner
- II) Bhusawal
- III) Dhule
- IV) Pawanar

Answer Options :

	(A)	(B)	(C)	(D)
1)	III	IV	I	II
2)	III	II	I	IV
3)	III	I	II	IV
4)	IV	I	III	II

Q.13) सोबतच वातावरणाचे विविध पट्टे व त्यांची वैशिष्ट्ये यांच्या जोडया दिल्या आहेत. यातील कोणत्या जोडया जुळल्या आहेत ?

MPSC / UPSC**लक्ष्म करीयर अकॅडमी**
मो. 7887878001/ 7887878002**PSI / STI / ASO**

- (अ) तपांबर : हवामान संबंधित
 (ब) स्थितांबर : ओझोन पट्टा
 (क) मध्यांबर : ध्रुवीय प्रकाश
 (ड) आयनांबर : रेडिओ लहरीचे परावर्तन

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, ब, आणि क 2) अ, क आणि ड 3) ब, क आणि ड 4) अ, ब आणि ड

Q.13) Along with it, pairs of different climate zones and their characteristics are given. Which of these pairs are matched?

- (a) Troposphere : Climatic relations
 (b) Stratosphere : Ozone belt
 (c) Mesosphere : Polar light
 (d) Ionosphere : reflection of radio wave

Answer Option :

- 1) (a), (b) and (c) 2) (a), (c) and (d) 3) (b), (c) and (d) 4) (a), (b) and (d)

Q.14) खालील वाक्य वाचून योग्य पर्याय निवडा.

- (अ) एका ऋतू किंवा वर्षात एकूण पर्जन्य हा साधारण पर्जन्यपेक्षा 75% ने कमी झाल्यास त्यास अवर्षण काळ म्हणतात.
 (ब) जर पर्जन्याची तूट 26 ते 50% इतकी असेल तर त्यास साधारण अवर्षण म्हणतात.
 (क) जर पर्जन्याची तूट 50% पेक्षा जास्त असेल तर त्यास तीव्र अवर्षण म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) केवळ विधान अ आणि क चूकीचे 2) वरीलपैकी सर्व बरोबर
 3) केवळ विधान क चूकीचे 4) केवळ विधान अ आणि ब चूकीचे

Q.14) Read following sentences and choose the correct option.

- (a) If the total rainfall in a season or year is less than 75% of the normal rainfall, it is called a drought period.
 (b) If the rainfall deficit is 26 to 50 percent, it is called normal precipitation.
 (c) If the rainfall deficit is more than 50% of the total, it is called severe precipitation.

Answer Options :

- 1) Only statements (a) and (c) are wrong 2) All of the above are correct
 3) Statement (c) only is wrong 4) Statements (a) and (b) only are wrong

Q.15) घडयाळाचे काटे ज्या दिशेने फिरतात, त्याचप्रमाणे 'अहमदनगर' जिल्ह्याच्या सभोवताली कोणते जिल्हे आहेत, ते ओळखा.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) नाशिक, जालना, बीड, लातूर, पुणे, धुळे, ठाणे
 2) औरंगाबाद, जालना, बीड, उस्मानाबाद, सोलापूर, पुणे, ठाणे
 3) नाशिक, औरंगाबाद, बीड, उस्मानाबाद, सोलापूर, पुणे, ठाणे
 4) धुळे, नाशिक, जालना, लातूर, सांगली, सातारा, पुणे

Q.15) Identify the districts surrounding 'Ahmednagar' district in clockwise direction.

Answer Options :

- 1) Nashik, Jalna, Beed, Latur, Pune, Dhule, Thane
- 2) Aurangabad, Jalna, Beed, Osmanabad, Solapur, Pune, Thane
- 3) Nashik, Aurangabad, Beed, Osmanabad, Solapur, Pune, Thane
- 4) Dhule, Nashik, Jalna, Latur, Sangli, Satara, Pune

Q.16)

विधान (अ) : आर्थिक वृद्धी ही ज्याप्रमाणे मागील वर्षाच्या तुलनेत या वर्षीच्या जीडीपी मधील बदलावरून मोजली जाते, त्याचप्रमाणे आर्थिक विकास मोजताना गुणात्मक पैलुंचा विचार केला जातो.

विधान (ब) : सद्यःस्थितीला विकासात्मक अर्थशास्त्राचा अभ्यास करताना आर्थिक, विकासासंबंधीत 'मानव विकास निर्देशांक' विचारधारा लक्ष्यात घेतल्या जातात.

वरील विधानांपैकी कोणते विधान असत्य आहे ओळखा ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ
- 2) अ, ब दोन्ही असत्य
- 3) अ, ब दोन्ही सत्य
- 4) फक्त ब

Q.16)

Statement (a) : Economic growth as compared to previous year it is measured by the change in GDP this year, qualitative aspects are also considered while measuring economic development.

Statement (b) : Presently, while studying development economics, economic, developmental 'Human Development Index' ideology is taken as the target.

Identify which of the above statements is false :

Answer Options :

- 1) Only (a)
- 2) Both (a), (b) False
- 3) Both (a), (b) True
- 4) Only (b)

Q.17) किंमतवादीस कारणीभूत असणारा पुढीलपैकी कोणता घटक पुरवठाजन्य नाही ?

- (अ) निर्यातवाढ
- (ब) साठा
- (क) पतनिर्मितीत वाढ
- (ड) दुष्काळ

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ आणि ड
- 2) फक्त क आणि ड
- 3) फक्त ड
- 4) फक्त क

Q.17) Which of the following is not a supply-side factor that causes price rise?

- (a) Export growth
- (b) Stocks
- (c) Increase in credit production
- (d) Drought

Answer Options :

- 1) (a) and (d) only
- 2) (c) and (d) only
- 3) (d) only
- 4) c only

Q.18) भारत सरकारने पुढीलपैकी कोणते कार्यक्रम 'सामाजिक सुरक्षा' या उद्देशाने सुरु केले आहे ?

- (अ) आम आदमी विमा योजना
- (ब) राष्ट्रीय स्वास्थ्य विमा योजना
- (क) राष्ट्रीय सामाजिक सहाय्य कार्यक्रम

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ आणि ब
- 2) फक्त ब आणि क
- 3) फक्त क
- 4) वरील सर्व

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.18) Which of the following programs has been launched by the Government of India with the aim of 'Social Security'?

- (a) Aam Aadmi Insurance Scheme
- (b) National Health Insurance Scheme
- (c) National Social Assistance Programme

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only
- 2) (b) and (c) only
- 3) (c) only
- 4) All of the above

Q.19) अशी व्यक्ती जिच्याकडे क्षमता आहे व काम करण्यास उत्सुक आहे, मात्र तिला काम मिळत नाही, त्या व्यक्तीला काय म्हटले जाते?

- (अ) मजूर
- (ब) कामगार
- (क) रोजगारी
- (ड) बेरोजगार

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ आणि ब
- 2) क आणि ड
- 3) फक्त ड
- 4) फक्त क

Q.19) A person who has ability and is eager to work, but does not get work, what is that person called?

- (a) Labourer
- (b) Worker
- (c) Employed
- (d) Unemployed

Answer Options :

- 1) (a) and (b)
- 2) (c) and (d)
- 3) (d) only
- 4) (c) only

Q.20) प्रतिगामी कराबाबत असत्य विधान ओळखा.

- (अ) वस्तु किंवा सेवा 'विक्रीवरील कर' वस्तु किंवा सेवा विकत घेणाऱ्याचा उत्पन्नानुसार बदलत नाही.
- (ब) ज्या व्यक्तीचे उत्पन्न अधिक आहे, अशा व्यक्तीला प्रतिगामी कर हा अल्पप्रमाणात नसतो.
- (क) एखाद्या व्यक्तीचे उत्पन्न टप्प्याटप्प्याने वाढत जात असेल तर प्रतिगामी कर हा त्याच प्रतीने टप्प्याटप्प्याने वाढत जातो.
- (ड) भारतातील सर्व अप्रत्यक्ष कर हे प्रतिगामी कराची उदाहरणे आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ आणि ड असत्य
- 2) फक्त ब आणि ड असत्य
- 3) फक्त ब आणि क असत्य
- 4) वरील सर्व विधाने असत्य

Q.20) Identify the false statement about regressive tax.

- (a) 'Tax on sales' of goods or services does not vary with the income of the purchaser of the goods or services.
- (b) Regressive tax is not insignificant to a person whose income is higher.
- (c) If a person's income increases stepwise, a regressive tax increases stepwise by the same amount.
- (d) All indirect taxes in India are examples of regressive taxes.

Answer Options :

- 1) Only (a) and (d) are false
- 2) Only (b) and (d) are false
- 3) Only (b) and (c) are false
- 4) All the above statements are false.

Q.21) १९९१ चे आर्थिक संकट येण्यामागे खालीलपैकी कोणकोणत्या बाबी कारणीभूत ठरल्या?

- (अ) आयातीचे प्रमाण अधिक वाढून निर्यात कमी झाल्याने आंतरराष्ट्रीय चलन साठा कमी झाला.
- (ब) अर्थव्यवस्थेतील जवळपास सर्व क्षेत्रे सरकारी नियंत्रणाखाली असल्याने इतरांना(खाजगी)वाव नव्हता.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

(क) श्रम शक्तीमध्ये लोकांचा अधिक सहभाग मात्र प्रत्यक्षात उत्पन्नाचे प्रमाण कमी

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, क 2) ब, क 3) फक्त क 4) अ, ब, क

Q.21) Which of the following factors contributed to the financial crisis of 1991?

- (a) International currency reserves decreased due to higher imports and lower exports.
(b) As almost all sectors of the economy were under government control, there was no scope for others (private).
(c) Greater participation of people in the labour force but lower actual income levels.

Answer Options :

- 1) (a), (c) 2) (b), (c) 3) Only (c) 4) (a), (b), (c)

Q.22) खालीलपैकी असत्य विधाने ओळखा.

- (अ) १ रु. ची नोट भारत सरकारचे अर्थ मंत्रालय छापते व चलनात आणते.
(ब) १ रु. च्या नोटेवर अर्थमंत्रालयाच्या वित्त सचिवाची सही असते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ 2) फक्त ब 3) अ, ब 4) यापैकी नाही.

Q.22) Identify the false statements among the following.

- (a) 1 Rs note is printed and circulated by the Government of India, Ministry of Finance.
(b) Finance Secretary of the Ministry of Finance has his sign on a note of 1 Rs.

Answer Options :

- 1) (a) only 2) (b) only 3) (a), (b) 4) None

Q.23) प्रादेशिक ग्रामीण बँकाबाबत (RRB) पुढील विधाने विचारात घ्या.

- (अ) १९७५ साली ग्रामीण बँकिंग विस्तारासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या नरसिंहन कार्यगटाने (RRB) स्थापन करण्याची शिफारस केली.
(ब) बँकेच्या भांडवलात सर्वाधिक वाटा पुरस्कृत बँकेचा असतो.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ बरोबर 2) फक्त ब बरोबर 3) दोन्ही बरोबर 4) दोन्ही चूक

Q.23) Consider the following statements about Regional Rural Bank (RRB).

- (a) The Narasimhan Working Group set up in 1975 for the expansion of rural banking recommended the establishment of RRBs.
(b) The sponsoring bank holds the largest share in the capital of the bank.

Answer Options :

- 1) Only (a) is correct 2) Only (b) is correct 3) Both are correct 4) Both are wrong

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.24) खालीलपैकी अचूक नसलेली विधान कोणती?

- (अ) राष्ट्रीय उत्पादाच्या संकल्पनेत केवळ निवासींना प्राप्त होणाऱ्या घटक उत्पन्नाचा समावेश होतो.
(ब) देशांतर्गत उत्पादाच्या संकल्पनेत निवासी तसेच गैरनिवासींना प्राप्त होणाऱ्या घटक उत्पन्नाचा समावेश होतो.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ 2) फक्त ब 3) अ, ब 4) यापैकी नाही.

Q.24) Which of the following statements is not correct?

- (a) The concept of national product includes only factor income received by residents.
(b) The concept of domestic product includes factor income received by residents as well as non-residents.

Answer Options :

- 1) (a) only 2) (b) only 3) (a), (b) 4) None of these

Q.25) 15 व्या वित्त आयोगाबाबत सत्य विधान ओळखा.

- (अ) १५ व्या वित्त आयोगाची स्थापना दि. २७ नोव्हेंबर २०२१ रोजी केली होती, परंतु अहवाल मात्र १ फेब्रुवारी २०२० रोजी सादर करण्यात आला.
(ब) १५ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार विभाजन योग्य केंद्रीय करातील राज्याचा हिस्सा ४१% करण्यात आला आहे.
(क) १५ व्या वित्त आयोगाचे अध्यक्ष डॉ. अनुप सिंग हे आहेत.
(ड) १५ व्या वित्त आयोगाने २०२१ ते २०२६ या पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी केंद्र सरकारचा आर्थिक विकासाचा आखडा तयार केला आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ, क, ड सत्य 2) फक्त ब, क, व ड सत्य
3) फक्त अ आणि ड सत्य 4) फक्त ब आणि ड सत्य

Q.25) Identify the true statement about 15th Finance Commission:

- (a) Establishment of 15th Finance Commission dt. was done on 27 November 2021, but the report was submitted on 1 February 2020.
(b) As per the recommendation of the 15th Finance Commission, the share of the State in the apportionable central tax has been increased to 41%.
(c) 15th Finance Commission's Chairman is Dr. Anup Singh.
(d) The 15th Finance Commission has prepared the Economic Development Plan of the Central Government for a period of five years from 2021 to 2026.

Answer Options :

- 1) Only (a), (c), (d) are true 2) Only (b), (c) and (d) are true
3) Only (a) and (d) are true 4) Only (b) and (d) are true

Q.26) चलन वाढीमुळे खालीलपैकी कोणाकोणाला तोटा होतो?

- (अ) ज्यांचे उत्पन्न हे भाववाढीनुसार वाढत नाहीत असा वर्ग.
(ब) जे लोक कर्ज देतात, त्यांना मिळणारे व्याज तेवढेच राहते अशा धनको लोकांना.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

(क) जे लोक कर्ज घेतात अशा लोकांना कर्जाची रक्कम आणि व्याजाची रक्कम यात मोठ्या प्रमाणात तफावत येते.

(ड) चलन वाढीमुळे सरकारची कोणत्याही स्वरूपाची कर वसुली वाढत नाही.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब सत्य	2) फक्त ब व ड सत्य
3) फक्त क व ड सत्य	4) फक्त अ व ड सत्य

Q.26) Who among the following suffer loss due to Inflation?

- (a) Class whose income does not increase with inflation.
- (b) Those who give loans, the interest they get remains the same to the creditors.
- (c) People who borrow have a wide gap between the amount of loan and the amount of interest.
- (d) An increase in currency does not increase the government's collection of any form of tax.

Answer Options :

1) Only (a) and (b) are true	2) Only (b) and (d) are true
3) Only (c) and (d) are true	4) Only (a) and (d) are true

Q.27) अग्रणी बँका योजना खालीलपैकी कोणते कार्य करते?

- (अ) जिल्ह्यातील पतविषयक गरजा ओळखणे.
- (ब) जिल्ह्यातील पतपुरवठा संस्थांमध्ये समन्वय साधणे.
- (क) बँक, शासन यांमध्ये समन्वय साधणे.
- (ड) जिल्हा वित्त पुरवठा योजनेची अंमलबजावणी
- (इ) ग्रामीण विकासामध्ये बँकांची भूमिका केंद्रस्थानी ठेवणे.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ, क आणि इ सत्य	2) फक्त ब, क, ड व इ सत्य
3) फक्त क, ड व इ सत्य	4) वरील सर्व विधाने सत्य

Q.27) Which of the following is the functions of the Lead Bank Scheme?

- (a) To identify the credit needs of the district.
- (b) To co-ordinate among the credit institutions in the district.
- (c) Coordinating between Bank, Govt.
- (d) Implementation of District Finance Scheme
- (e) To centralize the role of banks in rural development.

Answer Options :

1) Only (a), (c) and (e) are true	2) Only (b), (c), (d) and (e) are true
3) Only (c), (d) and (e) are true	4) All the above statements are true.

Q.28) खालीलपैकी कोणता स्रोत अंतर्गत सार्वजनिक कर्जाचा नाही?

पर्यायी उत्तरे :

1) देशातील बँका व इतर वित्तीय संस्थांकडून घेतलेले कर्ज	2) विमा निधी
3) भविष्य निर्वाह निधी	4) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीकडून घेतलेले कर्ज

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.28) Which of the following is not a source of internal public debt?

Answer Options :

- 1) Loan taken from banks and other financial institutions of the country
- 2) Insurance fund
- 3) Provident Fund
- 4) Loan from International Monetary Fund.

Q.29) केंद्र सरकारने सुरु केलेल्या थेट रोख रकम लाभ हस्तांतर योजनेसंबंधी काय खरे नाही ?

- (अ) ही योजना १ जानेवारी २०१३ रोजी सुरु केली.
- (ब) प्रायोगिक तत्वावर ती प्रथमतः ५१ जिल्ह्यात ठरवून २० जिल्ह्यात सुरु केली गेली.
- (क) या योजनेत अपेक्षित लाभधारकांच्या आधारजुडीत बँक अकाउंटमध्ये रोख रकम सरळ भरली जाईल.
- (ड) या योजनेद्वारे भ्रष्टाचार व गळत्या वाटपाला रोखणे अपेक्षित आहे.
- (इ) ज्या दिवशी ही योजना महाराष्ट्रात सुरु केली त्या दिवशी ही अडचण सांगितली जात होती की पुरेसे आधारजुडित अकाउंटस नाहीत.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) ब
- 2) ड
- 3) इ
- 4) वरीलपैकी कोणतेही नाही.

Q.29) Which is not true regarding the Direct Cash Benefit Transfer Scheme launched by the Central Government?

- (a) This scheme was launched on 1st January 2013.
- (b) It was initially decided in 51 districts and started in 20 districts on pilot basis.
- (c) In this scheme, the cash amount will be paid directly into the Aadhaar linked bank account of the intended beneficiaries.
- (d) This scheme is expected to prevent corruption and leakage of allocation.
- (e) The day the scheme was launched in Maharashtra, the problem was that there were not enough Aadhaar-linked accounts.

Answer Options :

- 1) (b)
- 2) (d)
- 3) (e)
- 4) None of the above.

Q.30) केंद्र सरकारने 'गरिबी निर्मुलन' ना बाबत खालीलपैकी कोणते धोरण ठरविले आहे ?

- (अ) ज्या लोकांचे प्रतिदिन १.२५ डॉलर्सपेक्षा कमी पैशामध्ये उदरनिर्वाह भागवणाऱ्या लोकांचे सन २०३० पर्यंत आत्यंतिक दारिद्र्य दुर करणे.
- (ब) दारिद्र्यात राहणाऱ्या सर्व वयोगटातील पुरुष, स्त्रिया व बालके यांचे दारिद्र्याचे प्रमाण सन २०३५ पर्यंत किमान निम्म्यावर आणणे.
- (क) समाजातील सर्व स्तरावरील लोकांसाठी राष्ट्रीय दृष्ट्या समुचित सामाजिक संरक्षण व उपाययोजना राबविणे.
- (ड) सन २०३० पर्यंत गरीब व अत्यंत दुर्बल स्थितीत राहणाऱ्या लोकांना आत्मनिर्भर करणे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ, ब आणि क
- 2) फक्त अ आणि ब
- 3) फक्त अ, क आणि ड
- 4) फक्त अ, ड

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.30) Which of the following policy has been decided by the Central Government regarding 'Poverty Eradication'?

- (a) End extreme poverty by 2030 for people living on less than \$ 1.25 a day.
- (b) At least halve by 2035 the poverty rate of men, women and children of all ages living in poverty.
- (c) To implement nationally appropriate social protection and measures for people at all levels of society.
- (d) Making the poor and most vulnerable people self-reliant by 2030.

Answer Options :

- 1) Only (a), (b) and (c)
- 2) Only (a) and (b)
- 3) Only (a), (c) and (d)
- 4) Only (a) (d)

Q.31) 'ऋग्वेदकालीन दशराज युद्ध' याबाबत सत्य विधान / ने सांगा.

- (अ) 'ऋग्वेदात दशराज युद्ध म्हणजे दहा राज्यांच्या संघर्षाचे वर्णन आढळते.
- (ब) दशराज युद्ध हे पूर्वेकडून दक्षिणेकडे वसलेले पूर्वकालीन लोक व ब्रम्हावर्तच्या उत्तरकालीन आर्यांत मध्ये राज्याधिकाराच्या प्राप्तीसाठी भारतीय राजे उदासिन झाले होते.
- (क) दशराज युद्धात भरत, अत्सू, मत्स्य, द्रघ्यू, तुक्सु, यदु, पुरु आदींचा प्रामुख्याने समावेश होत नाही.
- (ड) दशराज युद्धात भरत जनाचा राजा सुदास विजयी झाला होता.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त ब, क आणि ड सत्य
- 2) फक्त अ, ब आणि क सत्य
- 3) फक्त अ, ब आणि ड सत्य
- 4) बरील सर्व विधाने सत्य

Q.31) Tell the true statement about 'Rigvedic Dasarajna War'

- (a) In the Rigveda there is a description of the Dasarajna war i.e. the struggle of the ten kingdoms.
- (b) Dasarajna War : The ancient people seated from east to south and the late Aryans of Bramhavarta were desperate for the acquisition of central sovereignty by Indian kings.
- (c) The Dasarajna war does not mainly include Bharata, Anus, Matsya, Draghu, Turksu, Yadu, Puru etc.
- (d) King Sudas of Bharata Jana was victorious in Dasarajna war.

Answer Options :

- 1) Only (b), (c) and (d) are true
- 2) Only (a), (b) and (c) are true
- 3) Only (a), (b) and (d) are true
- 4) All the above statements are true.

Q.32) खालील विधाने वाचून उत्तराचा योग्य पर्याय निवडा.

प्राचीन काळात भारतीयांनी ग्रीक नाण्यांचे अनुकरण केले, कारण

- (अ) भारतीय नाण्यांचे वजन व आकार अनिश्चित असे.
- (ब) ग्रीकांची नाणी आकर्षक होती.
- (क) ग्रीकांची नाणी निश्चित वजनाची होती.
- (ड) भारतीय नाणी अहतमुद्रा पद्धतीची असत.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ आणि ब बरोबर असून क आणि ड चूक आहेत.
- 2) अ आणि ब चूक असून क आणि ड बरोबर आहेत.
- 3) चारही कारणे चुकीची आहेत.
- 4) चारही कारणे बरोबर आहेत.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.32) Read the following statements and choose the correct answer option.

In ancient times Indians imitated Greek coins, because

- (a) Weight and size of Indian coins were uncertain.
- (b) The coins of the Greeks were attractive.
- (c) The coins of the Greeks were of fixed weight.
- (d) Indian coins were of Ahatamudra system.

Answer Options :

- 1) (a) and (b) are correct and (c) and (d) are false
- 2) (a) and (b) are false and (c) and (d) are correct.
- 3) All four reasons are wrong.
- 4) All four reasons are correct.

Q.33) पुढीलपैकी संगम साहित्यातील कवी कोण होते ते ओळखा.

- (अ) तोलका पियर
- (क) इलंगोअडिगल

- (ब) वल्लुवर
- (ड) सित्तलाईसित्तनूर

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ, ब आणि क
- 2) फक्त ब, क आणि ड
- 3) फक्त अ आणि क
- 4) अ, ब, क आणि ड

Q.33) Identify who among the following were poets of Sangam literature.

- (a) Tolkapiyyam
- (c) Ilangoadigal

- (b) Valluvar
- (d) Sittalaisittanur

Answer Options :

- 1) A, B and C only
- 2) B, C and D only
- 3) A and C only
- 4) A, B, C and D

Q.34) सुलतानशाहीचा इतिहास जाणण्यासाठी खालील कोणते ऐतिहासिक अभिलेख आहेत ?

- (अ) तारीख - ए - फख्रुद्दीन मुलारकशाह
- (ब) ताज- उल - मआसिर
- (क) तबकात - ए - नासिर
- (ड) तारीख - ए - फिरोजशाही

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ आणि क
- 2) फक्त ब, क आणि ड
- 3) वरील सर्व विधाने सत्य
- 4) वरीलपैकी सर्व असत्य

Q.34) Which of the following are historical records to know the history of Sultanate?

- (a) Tarikh - A - Fakhruddin Mularakshah
- (b) Taj - ul -Maasir
- (c) Tabaqat - A -Nasiri
- (d) Tarikh-A- Firozshahi

Answer Options :

- 1) (a) and (c) only
- 2) (b), (c) and (d) only
- 3) All of the above statements are true
- 4) All of the above are false.

Q.35) खालील विवरणावरून व्यक्ती ओळखा :

- (अ) विशाल साम्राज्याचा संस्थापक
- (ब) सुसंस्कृत, विव्दान आणि कवी

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

(क) प्रसिद्ध कवि हरिसेन हा त्याचा राजकवी होता व बौद्धपंडीत वसुबंधू त्याच्या दरबारात होता.

(ड) भारतीय नेपोलियन अशी विन्सेंट स्मिथ त्याची प्रशंसा करतात.

पर्यायी उत्तरे :

1) हरिसेन

2) कनिष्क

3) समुद्रगुप्त

4) चंद्रगुप्त मौर्य

Q.35) Identify the person from the following description:

(a) Founder of a vast empire

(b) Cultured, learned and poets

(c) The famous poet Harisena was his royal poet and the Buddhist scholar Vasubandhu was in his court.

(d) Vincent Smith hails him as the Indian Napoleon.

Answer Options :

1) Harisena

2) Kanishka

3) Samudragupta

4) Chandragupta Maurya

Q.36) खालीलपैकी कोणती नाटके हर्षवर्धनाने लिहीली ?

(अ) प्रियदर्शिका

(ब) रत्नावली

(क) नागानंद

पर्यायी उत्तरे :

1) अ फक्त

2) अ आणि ब फक्त

3) ब आणि क

4) तिन्ही

Q.36) Which of the following plays was written by Harshvardhan?

(a) Priyadarshika

(b) Ratnavali

(c) Nagananda

Answer Options :

1) (a) only

2) (a) and (b) only

3) (b) and (c)

4) All three

Q.37) टीपू सुलतान आणि इंग्रज यांच्यात झालेल्या श्रीरंगपट्टनम तहात खालीलपैकी कोणती तरतूद नव्हती ?

पर्यायी उत्तरे :

1) टीपूने युद्ध खर्च म्हणून साडेतीन कोटी रुपये इंग्रजांना द्यावेत.

2) टीपूने आपले निम्मे राज्य इंग्रजांना द्यावे.

3) टीपूची दोन मुले इंग्रजाकडे ओलीस राहतील.

4) टीपूने तैनाती फौजेचा स्वीकार करावा.

Q.37) Which of the following was not included in the Treaty of Srirangapatnam between Tipu Sultan and the british?

Answer Options :

1) Tipu should pay three and a half crores of rupees to the British as war expenses.

2) Tipu should hand over half of his kingdom to the British.

3) Tipu's two sons will remain hostages to the British.

4) Tipu should accept the deployment force.

Q.38) खालीलपैकी बरोबर नसलेला पर्याय ओळखा.

(अ) लॉर्ड डलहौसीच्या काळात १८५३ साली मुंबई ते ठाणे रेल्वे सुरु करण्यात आली.

(ब) १८५४ साली कलकत्त्यापासून कोळसा खाणीच्या क्षेत्रातील राणीगंजपर्यंत रेल्वेचे काम केले.

(क) लॉर्ड डलहौसीच्या काळात रेल्वेसाठी काम केले. पैसा भारत सरकारच्या खजिन्यातून दिला जात असून खाजगी खजिन्यातून दिला जात नसून खाजगी कंत्राटपद्धतीचा अवलंब करण्यात आला.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

(ड) मद्रास ते अर्काट या मार्गाचे काम १८५४ साली डलहौसीच्या काळात झाले नाही.

(इ) लॉर्ड डलहौसीने रेल्वेचे काम खाजगी कंपन्याकडे सोपवून त्यांना सरकारकडून नफ्याचे आश्वासन दिले होते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, क, ड आणि इ 2) क, ड आणि इ 3) अ, ब, क, ड आणि इ 4) फक्त ड

Q.38) Identify the incorrect option from the following.

- (a) The Mumbai to Thane railway was started in 1853 during Lord Dalhousie's reign.
(b) In the year 1854 railway work was done from Calcutta to Raniganj in the coal mining area.
(c) Worked for Railways during Lord Dalhousie's tenure. The money is being given from the Government of India and not from the private exchequer but a private contract system has been adopted.
(d) The Madras to Arcot route was not completed in 1854 during Dalhousie's tenure.
(e) Lord Dalhousie entrusted the railway work to private companies and promised them profit from the government.

Answer Options :

- 1) A, C, D and E 2) C, D and E 3) A, B, C, D and E 4) D only

Q.39) आरंभकालीन राष्ट्रवाद्यांनी २० व्या शतकातील स्वातंत्र्यचळवळीसाठी कोणत्या पद्धतीने भक्कम पाया घातला

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अर्जविनंत्यांच्या राजकारणाव्दारे 2) घटनात्मक साधनांव्दारे
3) आंदोलनात्मक मार्गाव्दारे 4) वसाहतवादाच्या आर्थिक समीक्षेव्दारे

Q.39) Early nationalists laid a solid foundation for the 20th century independence movement by which methods.

Answer Options :

- 1) Through application politics 2) Through constitutional instruments
3) Through agitational means 4) Through economic critique of colonialism

Q.40) इ.स. १९२७ मध्ये सायमन कमिशन नेमण्यात आले कारण :

पर्यायी उत्तरे :

- 1) १९१९ सालचा मॉटेग्यू चेम्सफोर्ड कायदा निष्प्रभ ठरला होता.
2) मजूर पक्षाकडे सत्तापालट झाला तर तो भारताला अनुकूल धोरण आखण्याची धास्ती होती.
3) स्वराज पक्षाच्या वाढत्या प्रभावाला आळा घालणे गरजेचे होते.
4) वरील सर्व

Q.40) The Simon Commission was appointed in A.D. 1927 because :

Answer Options :

- 1) The Montague Chelmsford Act of 1919 was rendered ineffective.
2) In case of a power transition the Labor Party was afraid to plan a policy favorable to India.
3) It was necessary to curb the growing influence of the Swaraj Party.
4) All of the above

Q.41) सुभाषचंद्र बोस यांच्या बाबत सत्य विधाने ओळखा :

- (अ) १९३८ च्या हरीपुरा काँग्रेसच्या अधिवेशनात केवळ ४१ व्या वर्षी सुभाषचंद्र बोस यांची सर्व मताने राष्ट्रीय काँग्रेसच्या अध्यक्षपदी निवड झाली होती.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

(ब) १९३९ च्या त्रिपूरा राष्ट्रीय काँग्रेसच्या अधिवेशनाच्या निवडणूकीत त्यांनी महात्मा गांधीजींचा पराभव केला होता.

(क) सुभाषचंद्र बोस यांनी रोम आणि पॅरिस मध्ये 'फ्री इंडिया सेंटर्स' ची स्थापना केली नव्हती.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ आणि क सत्य	2) फक्त अ आणि ब सत्य
3) फक्त ब आणि क सत्य	4) वरील सर्व विधाने सत्य

Q.41) Identify the true statements about Subhash Chandra Bose:

- (a) At the Haripura Congress Session of 1938, Subhash Chandra Bose was unanimously elected as the President of the National Congress at the age of 41.
- (b) He defeated Mahatma Gandhi in the 1939 Tripura National Congress session elections.
- (c) Subhash Chandra Bose did not establish 'Free India Centres' in Rome and Paris.

Answer Options :

1) Only (a) and (c) are true	2) Only (a) and (b) are true
3) Only (b) and (c) are true	4) All the above statements are true

Q.42) पुढील वाक्यात कोणाचे वर्णन केले आहे?

- (अ) ती गांधीजींची कट्टर अनुयायी होती.
- (ब) ती ब्रिटीश आरमार प्रमुखाची मुलगी होती.
- (क) ती मीरा बेन ला लोकप्रिय नावाने ओळखली जात अस.

पर्यायी उत्तरे :

1) सिस्टर निवेदिता	2) मिस कार्टर	3) मिस स्लाद	4) मिस नाइटिंगेल

Q.42) Who is described in the following sentence?

- (a) She was a staunch follower of Gandhiji.
- (b) She was the daughter of a British Armament chief.
- (c) She was popularly known as Meera Ben

Answer Options :

1) Sister Nivedita	2) Miss Cutter	3) Miss Slad	4) Miss Nightingale

Q.43) खालील विवरणावरून व्यक्ती ओळखा.

- (अ) या व्यक्तीस मुंबईचे शिल्पकार (वास्तुविशारद) म्हणतात.
- (ब) आचार्य अत्रे यांनी त्यांना शिरपेच न चढवलेला मुंबईचा सम्राट (Uncrowned Emperor of Mumbai) म्हंटले.
- (क) ते मराठी, इंग्रजी व संस्कृत मध्ये उत्कृष्ट होते.
- (ड) त्यांचे एल्फिन्स्टन कॉलेज वर बरेच उपकार/ऋण आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

1) दादाभाई नौरोजी	2) डी.पी.तरखडकर	3) जगन्नाथ शंकर शेठ	4) बाळासाहेब ठाकरे

Q.43) Identify the person from the following description.

- (a) This person is called Shilpkar (Architect) of Mumbai.
- (b) Acharya Anne called him the Uncrowned Emperor of Mumbai.
- (c) He excelled in Marathi, English and Sanskrit.
- (d) He owes a lot to Elphinstone College.

Answer Options :

1) Dadabhai Naoroji	2) D.P. Tarkhadkar	3) Jagannath Shankar Sheth	4) Balasaheb Thackeray

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.44) खालील विवरणावरून व्यक्ती ओळखा.

(अ) ते पक्के महाविदर्भवादी होते.

(ब) महाविदर्भभास उपप्रांताचा दर्जा द्यावा ही-धनजंयरावांची कल्पनाही त्यांना मान्य नव्हती.

(क) त्यांना महाविदर्भ हे स्वतंत्र राज्य असावे असे सतत वाटे.

पर्यायी उत्तरे :

1) बॅरिस्टर रामराव देशमुख

2) ग.व्य.माडखोलकर

3) डॉ. मुकुंदराव जयकर

4) बापूजी अणे

Q.44) Identify the person from the following description.

(a) He was a staunch Mahavidharbavadi.

(b) He did not agree with Dhananjaya Rao's idea that Mahavidarbha should be given the status of sub-province.

(c) They constantly wanted Mahavidarbha to be an independent state.

Answer Options :

1) Barrister Ramrao Deshmukh

2) G. T. Madkholkar

3) Dr. Mukundrao Jaykar

4) Bapuji Ane

Q.45) १९६२ च्या भारत-चीन युद्धाबाबत खालीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत?

(अ) भारत-चीन युद्ध २० ऑक्टोबर ते २१ नोव्हेंबर १९६२ रोजी अक्साई चीन व अरुणाचल प्रदेश येथे झाले होते.

(ब) भारत-चीन युद्धात भारताचे सेनापती ब्रिजमोहन कोल, व्ही.के. कृष्णमेनन, प्राणनाथ थावर, जनरल शंकरराव थोरात यांनी काम पाहिले होते.

(क) चीन चे सेनापती म्हणून झेंग गुओहुवा, माओ त्झतोंग, लिड बोचेंग, लिन बिआओ यांनी काम पाहिले होते.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व क सत्य

2) फक्त ब व क सत्य

3) वरील सर्व विधान सत्य

4) वरील सर्व विधान असत्य

Q.45) Which of the following statements about the China-India War of 1962 is true?

(a) The Sino-Indian War was fought from 20 October to 21 November 1962 in Aksai China and Arunachal Pradesh.

(b) Brijmohan Cole, the Indian general in Indo-China War, V. K. Krishnamenon, Prannath Thawar, General Shankarao Thorat had seen the work.

(c) Zhang Guohua, Mao Zedong, Lid Bochong, Lin Biao served as generals of China.

Answer Options :

1) Only (a) and (c) are true

2) Only (b) and (c) are true

3) All of the above statements are true

4) All of the above statements are false.

Q.46) 'Nation First, Always First' ही २०२३ ची खालीलपैकी कशाची मुख्य संकल्पना आहे?

पर्यायी उत्तरे :

1) २६ जानेवारी २०२३ (प्रजासत्ताक दिन)

2) १५ ऑगस्ट २०२३ (स्वातंत्र्यदिन)

3) २५ जानेवारी २०२३ (राष्ट्रीय मतदान दिन)

4) ८ मार्च २०२३ (महिला दिन)

Q.46) 'Nation First, Always First' is the main concept of 2023 of which of the following?

Answer Options :

1) 26 January 2023 (Republic Day)

2) 15 August 2023 (Independence Day)

3) 25 January 2023 (National Voting Day)

4) 8 March 2023 (Women's Day)

MPSC / UPSC**लक्ष्य करीयर अकॅडमी**
मो. 7887878001/ 7887878002**PSI / STI / ASO**

Q.47)हा दिवस 'राज्य क्रिडा दिन' म्हणून साजरा केला जाणार आहे?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) १५ जानेवारी 2) २९ ऑगस्ट 3) २८ ऑगस्ट 4) १० जानेवारी

Q.47) This day is going to be celebrated as 'State Sports Day'?

Answer Options :

- 1) 15 January 2) 29 August 3) 28 August 4) 10 January

Q.48) खालील विधानांचा विचार करून योग्य विधान / ने ओळखा.

(अ) वर्धा ते पत्रादेवी हा शक्तीपीठ एक्सप्रेसने नागपूर आणि गोव्याला जोडले.

(ब) शक्तीपीठ एक्सप्रेस वे हा महाराष्ट्रातील ११ जिल्ह्यांना जोडणारा ७६० किमीचा महामार्ग असेल.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ विधान योग्य आहे. 2) विधान अ आणि ब योग्य आहेत.
3) फक्त ब विधान योग्य आहे. 4) यापैकी नाही.

Q.48) Consider the following statement/s and identify the correct statement with.

(a) Wardha to Patradevi is connected to Nagpur and Goa by Shaktipeeth Express.

(b) Shaktipeeth Expressway will be a 760 km highway connecting 11 Districts in Maharashtra.

Answer Options :

- 1) Only statement (a) is correct. 2) Statements (a) and (b) are correct.
3) Only statement (b) is correct. 4) None of these

Q.49) 'वरुणा-२०२३' हा नौदल सराव कोणत्या दोन देशांदरम्यान पार पडला ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) भारत - जपान 2) भारत - श्रीलंका 3) भारत - फ्रान्स 4) भारत - नॉर्वे

Q.49) The naval exercise 'Varuna-2023' was conducted between which two countries?

Answer Options :

- 1) India-Japan 2) India - Sri Lanka 3) India- France 4) India-Norway

Q.50) खालील विधानांचा विचार करून योग्य विधान / ने ओळखा.

(अ) मध्य रेल्वेच्या नवीन अमरावती स्थानकाला (भुसावळ विभाग, महाराष्ट्र) 'पिक स्टेशन' म्हणून नियुक्त केले, मध्य रेल्वेचे हे तिसरे स्थानक आहे.

(ब) मुंबई विभागातील माटुंगा स्थानक हे मध्य रेल्वेमधील पहिले 'पिक स्टेशन' आहे.

(क) नागपूर विभागातील अजनी स्थानक दुसऱ्या क्रमांकाचे 'पिक स्टेशन' आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ आणि ब विधान योग्य आहेत. 2) अ, ब आणि क विधाने योग्य आहेत.
3) अ आणि क विधान योग्य आहेत. 4) फक्त अ विधान योग्य आहे.

Q.50) Consider the following statement/s and identify the correct statement with.

(a) Central Railway's new Amravati station (Bhusawal Division, Maharashtra) designated as 'Pick Station', is the third station of Central Railway.

(b) Matunga station in Mumbai division is the first 'peak station' in Central Railway.

(c) Ajni station in Nagpur division is the second highest peak station'.

MPSC / UPSC**लक्ष्य करीयर अकॅडमी**
मो. 7887878001/ 7887878002**PSI / STI / ASO****Answer Options :**

- 1) Statements (a) and (b) are correct.
- 2) Statements (a), (b) and (c) are correct.
- 3) Statements (a) and (c) are correct.
- 4) Only statement (a) is correct

Q.51) 'दादासाहेब फाळके' पुरस्काराबाबत खालील विधानांचा विचार करून योग्य विधान / ने ओळखा.

- (अ) सदर पुरस्कार भारतीय सिनेमाच्या विकासातील योगदानाबद्दल दिला जातो.
- (ब) या पुरस्काराचे स्वरूप २५ लाख आहे.
- (क) २०२१ चा ५३ वा दादासाहेब फाळके पुरस्कार वहिदा रेहमान यांना मिळाला.
- (ड) या पुरस्काराची सुरुवात १९६८ मध्ये झाली.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ आणि क विधान योग्य आहेत.
- 2) अ, ब आणि क विधाने योग्य आहेत.
- 3) वरील सर्व विधाने योग्य आहेत.
- 4) अ, क आणि ड विधाने योग्य आहेत.

Q.51) Regarding the 'Dadasaheb Phalke' award consider the following statement/s and identify the correct statement with

- (a) The said award is given for contribution to the development of Indian cinema.
- (b) The nature of this award is 25 lakhs.
- (c) The 53rd Dadasaheb Phalke Award of 2021 was awarded to Waheeda Rehman.
- (d) This award was started in 1968.

Answer Options :

- 1) Statements (a) and (c) are correct.
- 2) Statements (a), (b) and (c) are correct.
- 3) All the above statements are correct.
- 4) Statements (a), (c) and (d) are correct

Q.52) भारत जगात युनेस्कोच्या वारसा स्थळे यादीत.....क्रमांकावर आहे?**पर्यायी उत्तरे :**

- 1) चौथ्या
- 2) पाचव्या
- 3) सहाव्या
- 4) सातव्या

Q.52) India is ranked in the list of UNESCO World Heritage Sites?**Answer Options :**

- 1) Fourth
- 2) Fifth
- 3) Sixth
- 4) Seventh

Q.53) खालील अयोग्य विधान ओळखा.**पर्यायी उत्तरे :**

क्रं	स्पर्धा नाव	महिला गट विजेता	पुरुष गट विजेता
1)	ऑस्ट्रेलियन टेनिस स्पर्धा	अरिना सबलेंका	नोव्हाक जोकोवचि
2)	फ्रेंच टेनिस स्पर्धा	इगा सिययाटेक	नोव्हाक जोकोवचि
3)	विम्बल्डन टेनिस स्पर्धा	मार्केटा वोड्रोसोवा	नोव्हाक जोकोवचि
4)	अमेरिकन टेनिस स्पर्धा	कोका आफ	नोव्हाक जोकोवचि

Q.53) Identify the incorrect statement :**Answer Options :**

No.	Tournament Name	Women's Group	WinnerMen's Group Winner
1)	Australian Tennis Championships	Arina Sablenka	Novak Djokovic
2)	French tennis tournament	Iga Sviattek	Novak Djokovic
3)	Wimbledon Tennis tournament	Marketa Vondrovova	Novak Djokovic
4)	American tennis tournament	Coca off	Novak Djokovic

MPSC / UPSC**लक्ष्य करीयर अकॅडमी**
मो. 7887878001/ 7887878002**PSI / STI / ASO****Q.54) आंध्रप्रदेश राज्याच्या राजधानीचे नाव सांगा.****पर्यायी उत्तरे :**

- 1) अमरावती 2) हैद्राबाद 3) विशाखापट्टनम 4) न्यू अमरावती

Q.54) Name the capital of Andhra Pradesh.**Answer Options :**

- 1) Amravati 2) Hyderabad 3) Visakhapatnam 4) New Amravati

Q.55) जानेवारी २०२३ मध्ये 'भूस्खलन क्षेत्र' म्हणून 'जोशीमठ' ला जाहीर केले. सदर ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे?**पर्यायी उत्तरे :**

- 1) उत्तरखंड 2) झारखंड 3) आसाम 4) उत्तरप्रदेश

Q.55) In January 2023, 'Joshimath' was declared as a 'Landslide Zone'. In which state is this place located?**Answer Options :**

- 1) Uttarkhand 2) Jharkhand 3) Assam 4) Uttar Pradesh

Q.56) भारतातील पहिले OECM स्थळ म्हणून कोणत्या ठिकाणाला घोषित करण्यात आले?**पर्यायी उत्तरे :**

- 1) अंतरवली जैवविविधता उद्यान 2) पेंच व्याघ्र प्रकल्प 3) ताडोबा व्याघ्र प्रकल्प 4) ठाणे खाडी

Q.56) Which place was announced as the first OECM site in India?**Answer Options :**

- 1) Antarvali Biodiversity Park 2) Pench Tiger Reserve 3) Tadoba Tiger Reserve 4) Thane Creek

Q.57) 'IRENA' संस्था कशाशी संबंधित आहे.**पर्यायी उत्तरे :**

- 1) भारताच्या विकासासंदर्भातील संस्था 2) विज्ञान - तंत्रज्ञान विकास संस्था
3) अक्षय ऊर्जेच्या वापरासंबंधीत संस्था 4) बाल विकासासंबंधातील संस्था

Q.57) What is 'IRENA' organization related to?**Answer Options :**

- 1) Institute for Development of India 2) Science Technology Development Institute
3) Organizations related to use of renewable energy 4) Organizations related to child Development

Q.58) वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरमने (WEF) जानेवारी २०२३ मध्ये चौथ्या औद्योगिक क्रांतीसाठी केंद्र स्थापन करण्यासाठी तेलंगणातील.....निवड केली आहे?**पर्यायी उत्तरे :**

- 1) हैद्राबाद 2) हनमकोंडा 3) आदिलाबाद 4) भद्रादी कोठगुडम

Q.58) The World Economic Forum (WEF) has selected..... in Telangana to set up a Center for Fourth Industrial Revolution in January 2023 ?**Answer Options :**

- 1) Hyderabad 2) Hanamkonda 3) Adilabad 4) Bhadradi Kothgudam

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.59) नुकताच जाहीर करण्यात आलेला ३२ वा 'सरस्वती सन्मान' खालीलपैकी कोणास मिळाला?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) रामदरश 2) शरणकुमार लिंबोळे 3) हरिवंशराय बच्चन 4) शिवशंकरी

Q.59) Who among the following will get the recently announced 32nd 'Saraswati Samman'?

Answer Options :

- 1) Ramdarsh 2) Sharankumar Limbole 3) Harivanshrai Bachchan 4) Shivshankari

Q.60) नुकतेच खालीलपैकी कोणत्या पाच खेळांचा ऑलिम्पिकमध्ये समावेश करण्यास मान्यता देण्यात आली?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) क्रिकेट, फ्लॅग फुटबॉल, बेसबॉल, स्क्वॉश, लॅक्रॉस 2) क्रिकेट, रोव्हिंग, नेमबाजी, बॉक्सिंग, सेलिंग
3) क्रिकेट, तिरंदाजी, ब्रीज, वुशू, रोव्हिंग 4) क्रिकेट, गोल्फ, सेपक टॅकरा, आचरी, कुस्ती

Q.60) Recently which of the following five sports were approved for inclusion in the Olympics?

Answer Options :

- 1) Cricket, Flag Football, Baseball, Squash, Lacrosse 2) Cricket, Rowing, Shooting, Boxing, Sailing
3) Cricket, Archery, Breeze, Wushu, Rowing 4) Cricket, Golf, Sepak Tackara, Archery, Wrestling

Q.61) वनस्पतीपासून मिळविलेल्या सजीवांमध्ये सक्रीय असणाऱ्या संयुगाची यादी :

- (अ) निकोटीन - तंबाखू वनस्पतीपासून
(ब) निबीडाईन - कडूलिंबापासून
(क) रोटिनोन - डेरिस इलिप्टिकापासून
(ड) पायरीथ्रम - क्रायसॅन्थेमम सिनरीफोलीअमपासून

आदिम लोकांनी वनस्पतीचे सार काढून, सजीवांमध्ये सक्रीय असणारे संयुग मिळविले व त्याचा वापर मासे स्तंभीत करण्यासाठी केला? यासाठी वरीलपैकी कोणता पर्याय बरोबर आहे?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ 2) ब 3) क 4) ड

Q.61) List of Bioactive Compounds Derived from Plants:

- (a) Nicotine-from tobacco plant
(b) Nibidin-from bitter lemon
(c) Rotinone- from Derris elliptica
(d) Pyrithrum - from Chrysanthemum cinerifolium

Primitive people extracted plant essences, extracted bioactive compounds and used them to poison fish?

Which of the above option is correct for this?

Answer Options :

- 1) (a) 2) (b) 3) (c) 4) (d)

Q.62) लायकेनच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विवरण बरोबर आहे?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) शैवाल आर्द्रता व खनिज घटकांचे शोषण करून कवकास उपलब्ध करून देतात आणि प्रकाश संश्लेषण करून अन्नाचे शोषण करतात.
2) कवक आर्द्रता व खनिजांचे शोषण करून शैवालास उपलब्ध करून देतात व शैवाल प्रकाश संश्लेषण करून अन्न तयार करतात.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

- 3) त्यांच्या मध्ये फॅकल्टेटीव्ह म्यूच्युअॅलीझम असते.
4) लायकेन मध्ये चांगल्या प्रकारे असणाऱ्या स्टील उती आर्द्रता शोषून घेतात.

Q.62) Which of the following statements regarding lichen is correct?

Answer Options :

- 1) Algae provide fungi by absorbing moisture and mineral elements and absorb food by photosynthesis.
- 2) Fungi absorb moisture and minerals and make them available to algae and algae produce food by photosynthesis.
- 3) They have facultative mutualism.
- 4) Steel tissues present in lichens absorb moisture well.

Q.63) जर एखादी जड वस्तु क्षितीज समांतर दिशेने A कडून B कडे गुळगुळीत पृष्ठभागावरून ओढली तर, त्या वस्तुवर क्रिया करणारे बल खालीलप्रमाणे असेल. ?

- (अ) क्षितीज समांतर A कडून B कडे प्रयुक्त केलेले असंतुलित बल.
(ब) लंबरूपी अधोगामी दिशेने काम करणारे गुरुत्वीय बल.
(क) A कडून B कडे कार्य करणारे घर्षण बल.
(ड) उर्ध्वगामी दिशेने काम करणारे प्रतिक्रिया बल.
वरीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, ब, ड 2) फक्त अ, क, ड 3) फक्त अ व ब 4) अ, ब, क, ड

Q.63) If a heavy object is pulled along a smooth surface in a direction parallel to the horizon from A to B, the force acting on the object will be

- (a) Unbalanced force applied from A to B parallel to the horizon.
(b) Gravitational force acting in perpendicular downward direction.
(c) Frictional force acting from A to B.
(d) Reaction force acting in upward direction.

Which of the above statements are true?

Answer Options :

- 1) (a), (b), (d) 2) (a), (c), (d) only 3) (a) and (b) only 4) (a), (b), (c), (d)

Q.64) कल्सिनेशन प्रक्रियेतून.....बाहेर पडतो.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त कार्बनडायऑक्साईड बाहेर पडतो. 2) फक्त हैड्रेटमधून पाणी बाहेर पडते.
3) १ किंवा २ हे धातूकांवर अवलंबून असते. 4) हायड्रोजन सल्फईड बाहेर पडतो.

Q.64) The calcination process produces _____

Answer Options :

- 1) Only carbon dioxide is released. 2) Only hydrates release water
3) (1) or (2) depending on the metals 4) Hydrogen sulfide is released.

Q.65) खालील विधाने लक्षात घ्या अचूक नाहीत असे विधान ओळखा.

- (अ) संपूर्ण मुलद्रव्यापैकी अणुअंक ४० ते ८० हे मुलद्रव्य स्थिर मानले जातात.
(ब) सुर्यामध्ये केंद्रकीय विखंडन(Nuclear Fission)होत असते.

MPSC / UPSC**लक्ष्य करीयर अकॅडमी**
मो. 7887878001/ 7887878002**PSI / STI / ASO**

(क) केंद्रकीय विखंडनापेक्षा, केंद्रकीय समिलनात कमी शक्ती असते.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त ब व क

2) फक्त अ व क

3) फक्त अ व ब

4) अ, ब, क

Q.65) Consider the following statements and identify which statements are not correct.

(a) Among all the elements, atomic numbers 40 to 80 are considered stable elements.

(b) Nuclear fission takes place in the sun.

(c) Nuclear fusion has lower energy than nuclear fission.

Answer Options :

1) (b) and (c) only

2) (a) and (c) only

3) (a) and (b) only

4) (a), (b) (c)

Q.66) खलीलपैकी कोणती अभिक्रियाकारके अमोनिया तयार करण्यासाठी वापरतात ?

(अ) $\text{NH}_4\text{Cl} + \text{Ca}(\text{OH})_2$ (ब) $\text{N}_2 + \text{H}_2$ (क) $\text{CaCH}_2 + \text{H}_2\text{O}$

पर्यायी उत्तरे :

1) अ आणि ब

2) ब आणि क

3) अ आणि क

4) अ, ब आणि क

Q.66) Which of the following reagents are used to produce ammonia?

(a) $\text{NH}_4\text{Cl} + \text{Ca}(\text{OH})_2$ (b) $\text{N}_2 + \text{H}_2$ (c) $\text{CaCH}_2 + \text{H}_2\text{O}$

Answer Options :

1) A and B

2) B and C

3) A and C

4) A, B and C

Q.67) काही नैसर्गिकरित्या आढळणारे Acids (आम्ल) त्यांच्या स्रोतासह दिलेले आहेत.

चुकीची जोडी ओळखा.

(अ) व्हिनेगर - अॅसिटिक अॅसिड

(ब) संत्री - सायट्रिक अॅसिड

(क) चिंच - टारटारिक अॅसिड

(ड) टोमॅटो - ऑक्सालिक अॅसिड

(इ) आंबट दूध(दही) - लॅक्टिक अॅसिड

(ई) लिंबू - सायट्रिक अॅसिड

(उ) किटकाचा डंख - मेथेनॉइक अॅसिड

(ऊ) नेटलचा डंख - सल्फ्युरिक अॅसिड

पर्यायी उत्तरे :

1) क

2) ड

3) उ

4) ऊ

Q.67) Some naturally occurring Acids are given with their source. Identify the incorrect pair.

(a) Vinegar-acetic acid

(b) Orange-citric acid

(c) Tamarind -tartaric acid

(d) Tomato - oxalic acid

(e) Sour milk (yogurt) - lactic acid

(f) Lemon-citric acid

(g) Insect sting - methanoic acid

(h) Nettle Sting - Sulfuric Acid

Answer Options :

1) (c)

2) (d)

3) (g)

4) (h)

Q.68) विटामिन बी-१२ चे खालीलपैकी स्रोत कोणते आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

1) मांस, मासे, यकृत व लहान आतड्या मधील जिवाणू

2) मशरूम, धान्य व काजू

3) भाकरी, भात, ब्रोकोली व सोयाबीन

4) वरीलपैकी सर्व

MPSC / UPSC

लक्ष्म करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.68) Which of the following are sources of vitamin B-12?

Answer Options :

- 1) Bacteria in meat, fish, liver and small intestine
- 2) Mushrooms, grains and cashews
- 3) Bread, rice, broccoli and soybeans
- 4) All of the above

Q.69) हायड्रोजन बॉम्ब संबंधी खालील विधाने अभ्यासा व सत्य विधान ओळखा.

- (अ) ही एक केंद्रकीय संमिलन (Nuclear fusion) प्रक्रिया आहे.
- (ब) केंद्रकीय संमिलनासाठी जवळपास १० लाख डिग्री सेल्सिअस तापमानाची आवश्यकता असते.
- (क) याची संहारक क्षमता अणू बॉम्बपेक्षा जास्त आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) केवळ अ
- 2) केवळ अ, क
- 3) केवळ अ, ब
- 4) वरीलपैकी सर्व

Q.69) Study the following statements about hydrogen bomb and identify the true statement.

- (a) It is a nuclear fusion process.
- (b) Nuclear fusion requires a temperature of about 1 million degrees Celsius.
- (c) Its destructive potential is greater than atomic bomb.

Answer Options :

- 1) (a) only
- 2) (a), (c) only
- 3) (a), (b) only
- 4) All of the above

Q.70) रेत / वीर्य (Semen) बाबत काय खरे नाही ?

- (अ) वीर्य तयार होण्यास शुक्राशय द्राव, प्रोस्टेट ग्रंथी व शुक्राणू मदत करतात.
- (ब) प्रत्येक वेळी ३-४ मिली एवढे वीर्य बाहेर पडते.
- (क) ६०% भाग :- शुक्राशय द्राव
- (ड) ३०% भाग :- प्रोस्टेट द्राव
- (इ) १०% भाग :- शुक्राणू
- (ई) (Semen) मध्ये fructose शर्करा असते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) ब, क
- 2) सर्व बरोबर
- 3) ब फक्त
- 4) फक्त ई

Q.70) What is not true about sand / semen?

- (a) Seminal fluid, prostate gland and spermatozoa help in the production of semen.
- (b) 3-4 ml of semen is ejaculated each time.
- (c) 60% part:- Testicular fluid (d) 30% part :- prostate fluid
- (e) 10% part :- Sperm
- (f) Semen contains fructose sugar.

Answer Options :

- 1) (b), (c)
- 2) All correct
- 3) (b) only
- 4) e only

Q.71) पृथ्वीभोवती वर्तुळाकार कक्षेत फिरणाऱ्या उपग्रहात Ek इतकी गतिज ऊर्जा आहे. पृथ्वीच्या कक्षेतून बाहेर निसरण्यासाठी किमान केवढी ऊर्जा दिली पाहिजे ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) Ek/4
- 2) Ek/2
- 3) Ek
- 4) 2Ek

MPSC / UPSC**लक्ष्य करीयर अकॅडमी**
मो. 7887878001/ 7887878002**PSI / STI / ASO**

Q.71) A satellite moving in a circular orbit around the Earth has kinetic energy E_k . What is the minimum energy required to escape from Earth's orbit?

Answer Options :

- 1) $E_k/4$ 2) $E_k/2$ 3) E_k 4) $2E_k$

Q.72) खालीलपैकी योग्य वाक्यांची निवड करा.

- (अ) ध्वनिलहरी वायू पदार्थापेक्षा स्थायू पदार्थातून वेगाने जातात.
(ब) ध्वनिलहरी निर्वात पोकळीतून सर्वात जलद गतीने जातात.
(क) ध्वनिलहरी अनुलंब लहरी आहेत.
(ड) ध्वनिलहरी द्रव पदार्थापेक्षा वायू पदार्थातून कमी वेगाने जातात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, क, आणि ड फक्त 2) अ आणि ब फक्त 3) क आणि ड फक्त 4) ब आणि ड फक्त

Q.72) Choose the correct sentences from the following.

- (a) Sound waves travel faster through solid matter than through gaseous matter.
(b) Sound waves travel fastest through vacuum.
(c) Sound waves are vertical waves.
(d) Sound waves travel slower through gases than liquids.

Answer Options :

- 1) (a), (c) and (d) only 2) (a) and (b) only 3) (c) and (d) only 4) (b) and (d) only

Q.73) पुढील विधाने विचारात घ्या.

- (अ) वनस्पतीशास्त्रज्ञ एचर यांनी १८३३ मध्ये वनस्पती सृष्टीचे दोन उपसृष्टीमध्ये वर्गीकरण केले.
(ब) त्यानुसार अबीजपत्री (Cryptogames) व बीजपत्री (Phanerogams) अशी दोन उपसृष्टींचा विचार वनस्पती वर्गीकरणासाठी केला गेला.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) विधान अ बरोबर 2) दोन्ही विधान चुक
3) दोन्ही विधान बरोबर 4) विधान ब बरोबर

Q.73) Consider the following statements.

- (a) Botanist Etcher in 1833 classified the plant kingdom into two suborders.
(b) Accordingly, two subspecies Cryptogames and Phanerogams were considered for plant classification.

Answer Options :

- 1) Statement (a) is correct 2) Both statements are false
3) Both statements are correct 4) Statement (b) is correct

Q.74) खालील विधानांपैकी अयोग्य विधाने निवडा.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) ज्या भिंगाचे नाभीय अंतर १ मीटर असते, त्या भिंगाची शक्ती १ डायप्टर असते.
2) मानवी डोळ्यामध्ये प्रकाशाचे जास्तीत जास्त अपवर्तन बुबुळामध्ये होते.
3) प्रकाश किरणांचे अभिसरण किंवा अपसरण करण्याची भिंगाची क्षमता त्यांच्या नाभीय अंतरावर अवलंबून असते.
4) वरीलपैकी नाही.

Q.74) Choose the incorrect statement from the following statements.

Answer Options :

- 1) A lens of focal length 1 meter has a power of 1 diopter.
- 2) Maximum refraction of light in the human eye occurs at the iris
- 3) The ability of a lens to converge or diverge light rays depends on their focal length.
- 4) None of the above.

Q.75) खालीलपैकी कोणते विधान सत्य नाही ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) CO₂ लेझरचा उपयोग स्टेनलेस स्टीलचे तुकडे करण्यासाठी करू शकतो.
- 2) MRT तंत्रज्ञानाचा उपयोग मेंदूच्या तंतोतंत प्रतिमा काढण्यासाठी केला जातो आणि त्यामध्ये उत्सर्जन क्रिया वापरली जात नाही.
- 3) शत्रूची क्षेपणास्त्रे शोधण्याकरीता रडार यंत्रणा उपयोगात आणली जाते.
- 4) सोनार तंत्राचा उपयोग दागिन्यांवर सोन्याचा मुलामा देण्यासाठी केला जातो.

Q.75) Which of the following statement is not true?

Answer Options :

- 1) CO₂ laser can be used to cut stainless steel.
- 2) MRT technology is used to produce precise images of the brain and does not use emission processes.
- 3) Radar systems are used to detect enemy area missiles.
- 4) Sonar technique is used to give gold plating on jewellery.

Q.76) 'वातावरणाची संरचना' याबाबत सत्य विधान ओळखा.

- (अ) वातावरणाच्या सर्वात वरच्या स्तराला तपांबर असे म्हणतात.
- (ब) वातावरणाच्या सर्वात खालच्या स्तराला स्थितांबर असे म्हणतात.
- (क) पृथ्वीवरून प्रसारित केलेल्या रेडिओ लहरी आयनांबर हा थर पुन्हा पृथ्वीकडे परावर्तित करतो.
- (ड) ओझोनांबर हा स्थर पृथ्वीपासून २० - ४० कि.मी. दूरम्यान आढळून येतो.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) केवळ विधाने अ आणि क योग्य आहेत.
- 2) केवळ विधाने ब आणि ड योग्य आहेत.
- 3) केवळ विधाने क आणि ड योग्य आहेत.
- 4) केवळ विधान अ योग्य

Q.76) Identify the true statement about 'structure of atmosphere.

- (a) The uppermost layer of the atmosphere is called Troposphere.
- (b) The lowest layer of the atmosphere is called the stratosphere
- (c) Radio waves transmitted from the earth are reflected by this layer back to the earth.
- (d) Ozone number is 20-40 km above the surface of earth.

Answer Options :

- 1) Only statements (a) and (c) are correct.
- 2) Only statements (b) and (d) are correct.
- 3) Only statements (c) and (d) are correct.
- 4) Only statement (a) is correct

Q.77) खालील विधानांचा विचार करून योग्य विधान / ने ओळखा.

- (अ) 'परिस्थितीकीय पिरॅमिड्स' हे तीन प्रकारचे असून संख्येचा पिरॅमिड, जैववस्तूमानाचा पिरॅमिड आणि ऊर्जेचा पिरॅमिड असे तीन प्रकार आहेत.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

- (ब) अन्नसाखळीतील ऊर्जा विनिमयास उष्मा चलनाचा दुसरा नियम लागू होत असल्याने ऊर्जेचा पिरॅमिड नेहमीच उभा असतो.
 (क) संख्येचा पिरॅमिड तृणभक्षक अन्नसाखळीसाठी वापरला जातो.
 (ड) जलिय परिसंस्थामधील अन्नसाखळ्यांमध्ये जैववस्तुमानाचा पिरॅमिड हा उपडा असू शकतो.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) केवळ विधाने अ, ब आणि क योग्य आहेत. 2) वरील सर्व विधाने योग्य आहेत.
 3) केवळ विधाने अ, ब आणि ड योग्य आहेत. 4) केवळ विधाने ब आणि क योग्य आहेत.

Q.77) Consider the following statements and identify the correct statement/s.

- (a) There are three types of 'ecological pyramids' namely pyramid of number, pyramid of biomass, pyramid of energy.
 (b) Since the second law of heat exchange applies to energy exchange in a food chain, the pyramid of energy is always vertical.
 (c) Pyramid of numbers is used for herbivore food chain.
 (d) A pyramid of biomass can be a step in a food chain in an aquatic ecosystem.

Answer Options :

- 1) Only statements (a), (b) and (e) are correct. 2) All the above statements are correct.
 3) Only statements (a), (b) and (d) are correct. 4) Only statements (b) and (c) are correct.

Q.78) खालील विधानांचा विचार करून योग्य विधान/ने ओळखा.

- (अ) कासव पाण्यात आणि जमिनीवर राहणारा उभयचर प्राणी आहे.
 (ब) कासवाचे पोट आणि पाठ खूप टणक असते.
 (क) समुद्रात राहणाऱ्या कासवांना मराठीत जलाशीय कासव असे म्हणत असून, त्याच्या एकूण १५ जाती आहेत.
 (ड) ऑलिव्ह रिडले कासव, ग्रीन टर्टल, हॉक्स बिल टर्टल, सागरी किंवा समुद्री कासव अशा कावसांच्या जाती भारताच्या पूर्व आणि पश्चिम किनाऱ्याजवळ आढळून येतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) केवळ विधाने अ आणि ब योग्य आहेत. 2) केवळ विधाने ब आणि क योग्य आहेत.
 3) केवळ विधाने क आणि ड योग्य आहेत. 4) केवळ विधाने अ, ब आणि ड योग्य आहेत.

Q.78) Consider the following statements and identify the correct statement/s.

- (a) Tortoise is an amphibious animal that lives in water and on land.
 (b) Tortoise's stomach and abdomen are very strong.
 (c) Turtles living in the sea are called marine turtles in Marathi, and there are a total of 15 species.
 (d) Olive ridley turtle, green turtle, hawk's bill turtle, marine or sea turtle are found along the east and west coast of India.

Answer Options :

- 1) Only statements (a) and (b) are correct. 2) Only statements (b) and (c) are correct.
 3) Only statements (c) and (d) are correct. 4) Only statements (a), (b) and (d) are correct.

Q.79) खालील विधानांचा विचार करून योग्य विधान / ने ओळखा.

- (अ) सन १९५२ मध्ये चित्ता ही प्रजाती भारतात नामशेष म्हणून घोषित करण्यात आली आहे.
 (ब) भारताच्या इतिहासात नामशेष म्हणून घोषित करण्यात आलेला चित्ता हा एकमेव मोठा सस्तनशील प्राणी आहे.
 (क) केंद्रीय वन आणि पर्यावरण मंत्रालयाच्या 'प्रकल्प चित्ता' अंतर्गत चित्ताच्या पुनर्प्रवेशासाठी मध्य प्रदेश, राजस्थान आणि महाराष्ट्र या तिन राज्यांत प्रकल्प राबविण्यात आले होते.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

(ड) भारत सरकारने भारतात चित्याची संख्या वाढविण्यासाठी इराणमधून चित्ते आणण्याचे धोरण राबविले होते.

पर्यायी उत्तरे :

1) केवळ विधाने अ, ब आणि ड योग्य आहेत.	2) केवळ विधाने ब, क आणि ड योग्य आहेत.
3) केवळ विधाने अ आणि ब योग्य आहेत.	4) केवळ विधाने क आणि ड योग्य आहेत.

Q.79) Consider the following statements and identify the correct statement/s.

- (a) In 1952, Cheetah was declared extinct in India.
- (b) Cheetah is the only large mammal to be declared extinct in the history of India.
- (c) Under 'Project Cheetah' of the Union Ministry of Forests and Environment, projects for the reintroduction of cheetah were implemented in three states namely Madhya Pradesh, Rajasthan and Maharashtra.
- (d) Government of India implemented a policy of bringing cheetahs from Iran to increase the number of cheetahs in India.

Answer Options :

1) Only statements (a), (b) and (d) are correct.	2) Only statements (b), (c) and (d) are correct.
3) Only statements (a) and (b) are correct.	4) Only statements (c) and (d) are correct.

Q.80) खालील विधानांचा विचार करून योग्य विधान/ने ओळखा.

- (अ) वनस्पती वितरण प्रभावित करणारे पर्यावरणीय घटक हवामान, मुद्रा, तापमान, सूर्यप्रकाश, घारा आणि समुद्रसपाटीपासूनची उंची हे आहेत.
- (ब) वनस्पती वितरणावर प्रभाव करणारा सक्रीय घटक म्हणजे वणवा होय.
- (क) वनस्पती वितरणावर जैविक घटकाचा परिणाम होतो.
- (ड) सूचीपर्णी वने अधिक उंचीवर व उच्च अक्षांशावर असणाऱ्या समशीतोष्ण कटिबंधात आणि काळया कसदार मृदेत वाढतात.

पर्यायी उत्तरे :

1) केवळ विधाने अ आणि ब योग्य आहेत.	2) केवळ विधाने ब आणि क योग्य आहेत.
3) केवळ विधाने अ, ब आणि क योग्य आहेत.	4) वरील सर्व विधाने योग्य आहेत.

Q.80) Identify the correct statement/s by considering the following statements.

- (a) Environmental factors affecting plant distribution are climate, soil, temperature, sunlight, wind and altitude.
- (b) A hybrid factor influencing plant distribution is wildfire.
- (c) Biological factor affects plant distribution.
- (d) Deciduous forests grow at higher altitudes and high latitudes in temperate climates and in black loamy soils.

Answer Options :

1) Only statements (a) and (b) are correct.	2) Only statements (b) and (c) are correct.
3) Only statements (a), (b) and (c) are correct.	4) All the above statements are correct.

Q.81) खालील विधानांचा विचार करून योग्य विधान / विधाने ओळखा.

- (अ) नैसर्गिक कार्बन सिंक्स यामध्ये महासागरामध्ये कार्बनडायऑक्साइड विरघळला जातो.
- (ब) ध्रुवीय हिम हा एक महत्वाचा कार्बन सिंक्स आहे.
- (क) स्वयंपोषी वनस्पती आणि फायटोप्लॅक्टन वनस्पती मध्ये कार्बन सिंक्स मोठ्या प्रमाणात असतात.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

पर्यायी उत्तरे :

- 1) केवळ विधाने अ आणि क योग्य आहेत.
- 2) वरील सर्व विधाने योग्य आहेत.
- 3) केवळ विधाने ब आणि क योग्य आहेत.
- 4) केवळ विधाने क योग्य आहे.

Q.81) Identify the correct statement/s by considering the following statements.

- (a) Natural carbon sinks in which carbon dioxide is dissolved in the ocean.
- (b) Polar ice is an important carbon sink.
- (c) Carbon sinks are large in autotrophic plants and phytoplankton plants.

Answer Options :

- 1) Only statements (a) and (c) are correct.
- 2) All the above statements are correct.
- 3) Only statements (b) and (c) are correct.
- 4) Only statement (c) is correct.

Q.82) खालील विधानांचा विचार करुन योग्य विधान/ने ओळखा.

- (अ) जागतिक पर्यावरण सुविधा हा प्रकल्प जागतिक बँकेने प्रायोगिक प्रकल्प म्हणून १९९१ मध्ये सुरु केला आहे.
- (ब) जैवविविधता करार विविध देशांबरोबर करण्यासाठी जागतिक हवामान सुविधा हा प्रकल्प अत्यंत उपयोगी आहे.
- (क) सन १९९४ मध्ये 'रिओ द जनेरो' येथील बैठकीत जागतिक हवामान सुविधा प्रकल्पाची पुनरचना केली होती.
- (ड) सन १९९४ पासून जागतिक बँक हवामान सुविधा प्रकल्पाला प्रशासकीय सेवा बरोबरच आर्थिक सहकार्य करण्याचे कार्य करु लागले.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) केवळ विधाने अ आणि ब योग्य आहेत.
- 2) केवळ विधाने ब आणि क योग्य आहेत.
- 3) केवळ विधाने क आणि ड योग्य आहेत.
- 4) वरील सर्व पर्याय योग्य आहेत.

Q.82) Consider the following statements and identify the correct statement/s.

- (a) The World Environment Facility project was launched by the World Bank in 1991 as a pilot project.
- (b) The Global Climate Facility project is very useful for making biodiversity agreements with different countries.
- (c) In 1994, the Global Climate Facility Project was restructured at the Rio de Janeiro meeting.
- (d) From the year 1994, the World Bank started providing administrative services as well as financial support to the Climate Facility Project.

Answer Options :

- 1) Only statements (a) and (b) are correct.
- 2) Only statements (b) and (c) are correct.
- 3) Only statements (c) and (d) are correct.
- 4) All the above options are correct.

Q.83) खालील विधानांचा विचार करुन योग्य विधान / ने ओळखा.

- (अ) सागरी लहरीसोबत कुठल्याही नियंत्रणाशिवाय किंवा यदृच्छया वाहत जाणाऱ्या वनस्पती आणि प्राणी यांचा समुह म्हणजे प्लवंग होय.
- (ब) प्लवंग हे मोठ्या प्रमाणात सूक्ष्म नसून ते सागरी लाटांच्या विरुद्ध पोहू शकतात.
- (क) सागरी परिसंस्थांची उत्पादकता ही प्लवंगावरच अवलंबून असते.
- (ड) पाण्याच्या पृष्ठभागावर तरंगणारे प्लवंग न्यूस्टॉन होय.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) केवळ विधाने अ आणि ब योग्य आहेत.
- 2) केवळ विधाने ब आणि क योग्य आहेत.
- 3) केवळ विधाने अ, क आणि ड योग्य आहेत.
- 4) केवळ विधान ब योग्य आहे.

Q.83) Consider the following statements and identify the correct statement/s.

- (a) A group of plants and animals that drift with the ocean waves without any control or at random is a plankton.
- (b) Plankton are not largely microscopic and can swim against ocean currents.
- (c) Productivity of marine ecosystem depends on plankton.
- (d) Planktons floating on the surface of water are neustons.

Answer Options :

- 1) Only statements (a) and (b) are correct.
- 2) Only statements (b) and (c) are correct.
- 3) Only statements (a), (c) and (d) are correct.
- 4) Only statement (b) is correct.

Q.84) खाली काही पर्यावरण शास्त्रज्ञांनी परिस्थितीकीच्या व्याख्या दिल्या आहेत. त्यापैकी योग्य व्याख्या ओळखा.

- (अ) हेकेल(१९६९) : “सजीवाचा त्याच्या सेंद्रीय आणि असेंद्रीय वातावरण या दोहोंशीही असणारा सर्वकष संबंध म्हणजे परिस्थितीकी होय.”
- (ब) ओडम : “निसर्गाच्या किंवा परिसंस्थेच्या संरचनेचा आणि कार्याचा अभ्यास म्हणजे परिस्थितीकी होय.”
- (क) टेलर : “सर्व सजीवांचे त्यांच्या पर्यावरणाशी असलेल्या सर्वकष संबंधाचे विज्ञान म्हणजे परिस्थितीकी होय.”

पर्यायी उत्तरे :

- 1) केवळ व्याख्या अ आणि ब योग्य आहेत.
- 2) वरील सर्व व्याख्या योग्य आहेत.
- 3) केवळ व्याख्या ब आणि क योग्य आहेत.
- 4) केवळ व्याख्या अ आणि क योग्य आहेत.

Q.84) Below are definitions of ecology by some environmental scientists. Identify the correct definition among them.

- (a) Haeckel (1969) : "Environment is the comprehensive relationship of an organism to its organic and inorganic environment."
- (b) Odum : "Ecology is the study of the structure and functions of nature or ecosystems."
- (c) Taylor : "Ecology is the science of the universal relations of all living things to their environment".

Answer Options :

- 1) Only definitions (a) and (b) are correct.
- 2) All the above definitions are correct.
- 3) Only definitions (b) and (c) are correct.
- 4) Only definitions (a) and (e) are correct.

Q.85) योग्य जोडया लावा.

गट (अ)

भारतातील खारफुटी वने

- (अ) देवी
- (ब) मुथुपेट
- (क) कुंदापूर
- (ड) आचरा

गट (ब)

राज्य/केंद्रशासित प्रदेश

- I) ओडिसा
- II) तामिळनाडू
- III) कर्नाटक
- IV) महाराष्ट्र

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	I	III	II	IV
2)	III	II	I	IV
3)	II	III	I	IV
4)	I	II	III	IV

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.85) Match the correct pairs.

Group (A)

Mangrove Forest

- (a) Devi
- (b) Muthupet
- (c) Kundapur
- (d) Achara

Group (B)

States/Union Territories of India

- (I) Odisha
- (II) Tamil Nadu
- (III) Karnataka
- (IV) Maharashtra

Answer Options :

(A) (B) (C) (D)

- 1) I III II IV
- 2) III II I IV
- 3) II III I IV
- 4) I II III IV

Q.86) खाली राष्ट्रपतींच्या बाबतीत विधाने दिलेली आहे. ती अभ्यासून अयोग्य विधान/ने निवडा.

(अ) संसदेच्या दोन्ही सभागृहांतील नामनिर्देशित सदस्य राष्ट्रपतींच्या निवडणूकीत भाग घेऊ शकतात.

(ब) संसदेच्या दोन्ही सभागृहांतील नामनिर्देशित सदस्य राष्ट्रपतींच्या महाभियोग प्रक्रियेत भाग घेऊ शकतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ आणि ब अयोग्य
- 2) फक्त ब अयोग्य
- 3) फक्त अ योग्य
- 4) विधान अ आणि ब अयोग्य नाहीत.

Q.86) Below are the statements regarding the President. Study it and select the incorrect statement/s.

(a) Nominated members of both the Houses of Parliament may contest the election of the President.

(b) Nominated members of both Houses of Parliament may participate in the impeachment proceedings of the President.

Answer Options :

- 1) A and B incorrect
- 2) Only B incorrect
- 3) Incorrect only
- 4) Statements (a) and (b) are not incorrect.

Q.87) जिल्हा परिषदेच्या स्थायी समिती विषयी पुढे काही विधाने दिलेली आहे ती अभ्यासून अयोग्य विधाने निवडा.

(अ) जिल्हा परिषद उपाध्यक्ष हा स्थायी समितीचा प्रसिध्द सभापती असतो.

(ब) स्थायी समिती ही जिल्हा परिषदेची सर्वात शक्तिशाली अशी समिती आहे.

(क) या समितीत जिल्हा परिषदेच्या १२ सदस्यांचा समावेश असतो.

(ड) स्थायी समितीत दोन सदस्य हे अनुसूचित जाती, जमाती व इतर मागासवर्गीय प्रवर्गांतील असतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) केवळ अ, ब
- 2) केवळ अ, क
- 3) केवळ ब, ड
- 4) वरीलपैकी एकही नाही.

Q.87) Study the following statements about Zilla Parishad Standing Committee and select the incorrect statements.

(a) The Vice-President of the Zilla Parishad is the pre-eminent Chairman of the Standing Committee.

(b) The Standing Committee is the most powerful committee of the Zilla Parishad.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

(c) This committee consists of 12 members of Zilla Parishad.

(d) Standing Committee consists of two members belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes.

Answer Options :

1) a, b only

2) a, c only

3) b, d only

4) None of the above

Q.88) खालीलपैकी कोणती विधाने अयोग्य आहेत ?

(अ) सर्वोच्च न्यायालयाचा प्राधिलेख प्रारंभिक असून असमावेशक नाही.

(ब) सर्वोच्च न्यायालयाचे संघराज्यीय तंट्यांबाबतचे प्रारंभिक अधिकारक्षेत्र असमावेशक नाही.

(क) सर्वोच्च न्यायालयाचे मूलभूत हक्कांच्या उल्लंघनाशी संबंधित प्रारंभिक अधिकारक्षेत्र असमावेशक आहे.

पर्यायी उत्तरे :

1) अ आणि ब

2) ब आणि क

3) अ आणि क

4) फक्त ब

Q.88) Which of the following statements is incorrect?

(a) The writ of the Supreme Court is original and not exclusive.

(b) The original jurisdiction of the Supreme Court over federal disputes is not exclusive.

(c) The original jurisdiction of the Supreme Court in respect of violation of fundamental rights is exclusive.

Answer Options :

1) (a) and (b)

2) (b) and (c)

3) (a) and (c)

4) (b) only

Q.89) खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये भारतीय संविधानात अमेरिकेकडून स्वीकारलेली आहेत ?

(अ) मूलभूत हक्क

(ब) उपराष्ट्रपती

(क) न्यायिक पूर्णविलोकन

(ड) संसदीय विशेषधिकार

(इ) राज्यपालाचे पद

(फ) राज्यपालाची केंद्राचा प्रतिनिधी म्हणून नेमणूक

(ग) न्यायव्यवस्थेचे स्वातंत्र्य

पर्यायी उत्तरे :

1) अ, क, फ, ग

2) अ, ब, क, ड, ग

3) अ, ब, क, ग

4) ब, क, ड, फ, ग

Q.89) Which of the following features have been adopted by the US in the Indian Constitution?

(a) Fundamental Rights

(b) Vice-President

(c) Judicial review

(d) Parliamentary privilege

(e) Office of the Governor

(f) Appointment of the Governor as representative of the Centre

(g) Independence of Judiciary

Answer Options :

1) a,c,f,g

2) a, b ,c, e, g

3) a, b, c, g

4) b, c, e, f, g

Q.90) राज्य घोरणाची मार्गदर्शक तत्वे खालीलपैकी कोणकोणत्या भूमिका पार पाडतात ?

(अ) ही तत्वे न्यायालयांसाठी एक उपयुक्त दीपस्तंभ म्हणून कार्य करतात.

(ब) ही तत्वे प्रास्ताविकेतील तत्वांचे विस्तारण करतात.

(क) ही तत्वे नागरिकांच्या मूलभूत कर्तव्यांना पूरक कार्य करतात.

(ड) सरकारच्या कामकाजाचे परीक्षण या तत्वांच्या आधारे करता येते.

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, ब, क 2) अ, ब, ड 3) ब, क, ड 4) वरीलपैकी सर्व

Q.90) Which of the following roles are played by the guiding principles of state policy?

- (a) These principles act as a useful beacon for the Courts.
(b) These principles elaborate principles in the preamble.
(c) These principles act as a supplement to the fundamental duties of citizens.
(d) The performance of the Government can be examined on the basis of these principles.

Answer Options :

- 1) A, B, C 2) A, B, D 3) B,C,D 4) All of the above

Q.91) वित्तीय आणीबाणी बाबत खालील विधाने अभ्यासून योग्य विधान / ने निवडा.

- (अ) वित्तीय आणीबाणी आतापर्यंत एकदाही घोषित करण्यात आलेली नाही.
(ब) राष्ट्रपतींनी वित्तीय आणीबाणीची घोषणा केल्याच्या तारखेपासून तीन महिन्यांच्या आत संसदेच्या दोन्ही सभागृहांनी तिला ठरावाद्वारे मान्यता देणे गरजेचे असते.
(क) वित्तीय आणीबाणीचा अंमल चालू राहण्यासाठी कोणताही महत्तम कालावधी सांगण्यात आलेला नाही.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ आणि ब 2) अ आणि क 3) फक्त अ 4) ब आणि क

Q.91) Study the following statements about financial emergency and select the correct statement/s.

- (a) Financial emergency has not been declared even once.
(b) Within three months from the date of declaration of fiscal emergency by the President, both the Houses of Parliament must approve it by resolution.
(c) No significant period is prescribed for the continuation of financial emergency.

Answer Options :

- 1) (a) and (b) 2) (a) and (c) 3) (a) only 4) (b) and (c)

Q.92) भारतीय राज्यघटनेतील कोणत्या अनुच्छेदान्वये, वने, सरोवरे, नद्या व अन्य जीवसृष्टी यांसह नैसर्गिक पर्यावरणाचे रक्षण करून त्यात सुधारणा करणे, आणि प्राणिमात्रांबद्दल "दया-बुद्धी बाळगणे" हे मूलभूत कर्तव्य देण्यात आले आहे?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अनुच्छेद ५१ (A, अ) 2) अनुच्छेद ५१ (A, क) 3) अनुच्छेद ५१ (A, फ) 4) अनुच्छेद ५१ (A, ग)

Q.92) Under which Article of the Indian Constitution, the basic duty to protect and improve the natural environment, including forests, lakes, rivers and wildlife, and to "exercise compassion" towards animals?

Answer Options :

- 1) Article 51 (A, A) 2) Article 51 (A, C) 3) Article 51 (A, F) 4) Article 51 (A, C)

Q.93) सर्वोच्च न्यायालयाबाबत पुढील विधानांपैकी योग्य विधान/ने यांची निवड करा.

- (अ) भारताचे सर्वोच्च न्यायालय २६ जानेवारी १९४८ रोजी अस्तित्वात आले.
(ब) सर्वोच्च न्यायालयाने १९३५ च्या कायद्याद्वारे स्थापन करण्यात आलेल्या फेडरल कोर्ट ऑफ इंडियाची जागा घेतली.
(क) फेडरल कोर्ट ऑफ इंडियाचे कामकाज १ ऑक्टोबर १९३५ पासून सुरु करण्यात आले होते.

पर्यायी उत्तरे :

- [illegible]

Q.93) Select the correct statement/s from the following statements about the Supreme Court.

- The Supreme Court of India came into existence on 26 January 1948.
- The Supreme Court replaced the Federal Court of India established by the 1935 Act.
- Federal Court of India was started from 1st October 1935.

Answer Options :

- 1) A only 2) B only 3) A and B 4) All of the above

Q.94) खालील विधाने लक्षात घ्या.

- (अ) राज्यघटनेच्या नवव्या विभागातील तरतूदी ह्या पाचव्या परिशिष्टात समावेश असलेल्या क्षेत्रांस लागू नाहीत.
(ब) पाचव्या परिशिष्टात समाविष्ट असणाऱ्या क्षेत्रात सात राज्यांचा समावेश होतो.
(क) १९९६ मध्ये संसदेने अश्या क्षेत्रांसाठी PESA कायदा मंजूर केला.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ आणि ब 2) अ आणि क 3) फक्त अ 4) वरील सर्व

Q.94) Note the following statements:

- (a) The provisions of Section IX of the Constitution shall not apply to the areas covered by this Fifth Schedule.
- (b) The area covered by the Fifth Schedule includes seven States.
- (c) In 1996, Parliament passed the PESA Act for such areas.

Which of the above statement/s correct?

Answer Options :

- 1) (A) and (B) 2) (A) and (C) 3) (A) only 4) All of the above

Q.95) खालील विधाने विचारात घ्या.

- (अ) भारतीय राज्यघटनेचे अनुच्छेद २ हे भारतीय संघराज्याचा भाग नसलेल्या भू प्रदेशाचा समावेश अथवा त्याची नवीन राज्यांमध्ये स्थापन यांसंबंधी आहे.
- (ब) भारतीय राज्यघटनेचे अनुच्छेद ३ हे अस्तित्वात असलेल्या केंद्रशासित प्रदेशासह घटक राज्यांच्या स्थापने संबंधी अथवा त्यातील बदलासंबंधी तरतूदी प्रदान करते.
- (क) भारतीय राज्यघटनेतील अनुच्छेद ३ खाली असलेले विधेयक हे केवळ लोकसभेतच मांडले जावू शकते.
- सरीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) वरील सर्व 2) अ आणि ब 3) ब आणि क 4) फक्त क

Q.95) Consider the following statements:

- (a) Article 2 of the Constitution of India deals with the inclusion of territory not forming part of the Union of India or its formation into new states.
- (b) Article 3 of the Constitution of India provides for the creation or alteration of existing Union Territories with constituent States.
- (c) A Bill under Article 3 of the Constitution of India can be introduced only in the Lok Sabha.

Which of the above statement/s is/are correct?

Answer Options :

- 1) All of the above 2) (A) and (B) 3) (B) and (C) 4) (C) only

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.96) योग्य कथन/कथने ओळखा.

- (अ) नागरिक राज्यामध्ये सर्व नागरी अधिकारांचा उपभोग घेतात.
- (ब) नागरिक राज्यामध्ये सर्व राजकीय अधिकारांचा उपभोग घेतात.
- (क) परकीय व्यक्ती राज्यामध्ये सर्व नागरी अधिकारांचा उपभोग घेतात.
- (ड) परकीय व्यक्ती राज्यामध्ये सर्व राजकीय अधिकारांचा उपभोग घेतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ, ब आणि क
- 2) फक्त अ, ब आणि ड
- 3) फक्त अ आणि ब
- 4) फक्त अ, क आणि ड

Q.96) Identify the correct narrative/narratives:

- (a) Citizens enjoy all civil rights within the State.
- (b) Citizens enjoy all political rights within the state.
- (c) Foreigners enjoy all civil rights within the State.
- (d) Foreigners enjoy all political rights within the State.

Answer Options :

- 1) (a), (b) and (c) only
- 2) (a), (b) and (d) only
- 3) (a) and (b) only
- 4) (a), (c) and (d) only

Q.97) न्यायालयीन पुनर्विलोकनाबाबत खालीलपैकी कोणते विधाने बरोबर नाही?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) भारतीय राज्यघटनेने न्यायालयीन पुनर्विलोकन पद्धतीचे स्पष्ट वर्णन केलेले नाही.
- 2) भारतीय न्यायालयीन पुनर्विलोकन हे कायद्याने घालून दिलेल्या पद्धती या तत्वाव्दारे संचालित आहे.
- 3) न्यायालयीन पुनर्विलोकन हे राज्यघटनेच्या ९ व्या परिशिष्टात समाविष्ट केलेला कायद्यांना लागू होवू शकत नाही.
- 4) न्यायालयीन पुनर्विलोकनामुळे निर्माण झालेल्या अडथळ्या यांना पार करण्यासाठी संसद कायदे आणि दुरुस्त्या मंजूर करू शकत नाही.

Q.97) Which of the following statements about judicial review is not correct?

Answer Options :

- 1) The Constitution of India does not clearly define the judicial review system.
- 2) Judicial review in India is governed by the principle of statutory procedure.
- 3) Judicial review cannot apply to laws contained in the 9th Schedule of the Constitution.
- 4) Parliament cannot pass laws and amendments to overcome the hurdle created by judicial review.

Q.98) खालील विधाने पहा.

- (अ) लोकसभेमध्ये पारित न झालेले, परंतू राज्यसभेत प्रलंबित असलेले विधेयक, लोकसभा विसर्जित झाल्यास व्यपगत होते.
 - (ब) सदन स्थगित झाल्यास संसदेतील प्रलंबित विधेयके व्यपगत होतात.
- वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ
- 2) अ नाही आणि ब सुद्धा नाही.
- 3) अ आणि ब दोन्ही
- 4) फक्त ब

Q.98) See the following statements:

- (a) A bill not passed in the Lok Sabha, but pending in the Rajya Sabha, lapses if the Lok Sabha is dissolved.
- (b) Bills pending in Parliament lapse if the House is prorogued.

Which of the above statement/s is/are correct?

Answer Options :

- 1) Only (a)
- 2) Neither (a) nor (b)
- 3) Both (a) and (b)
- 4) Only (b)

MPSC / UPSC

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

मो. 7887878001/ 7887878002

PSI / STI / ASO

Q.99) जर लोकसभेचे सभापती आणि उपसभापती दोघेही उपस्थित नसतील, तर संसदेच्या संयुक्त बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी कोण असतात ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) राज्यसभेचे अध्यक्ष
- 2) राज्यसभेचे उपाध्यक्ष
- 3) लोकसभेचे सर्वात ज्येष्ठ सभासद
- 4) राष्ट्रपतींकडून नामनिर्देशित सभासद

Q.99) If both Speaker and Deputy Speaker of Lok Sabha are not present, who presides over joint sitting of Parliament?

Answer Options :

- 1) Chairman of Rajya Sabha
- 2) Deputy Chairman of Rajya Sabha
- 3) Senior most member of Lok Sabha
- 4) Member nominated by the President

Q.100) उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधिकाऱ्या कार्यकाळाबाबत सत्य विधान ओळखा.

- (अ) वयाची ६२ वर्षे पूर्ण होईपर्यंत तो पदावर राहू शकतो. त्याच्या वयाबाबतच्या कोणत्याही प्रश्नाबाबत राष्ट्रपती भारताच्या सन्यायाधीशाशी विचार विनिमय करून निर्णय घेईल आणि त्याचा निर्णय अंतिम असेल.
- (ब) राष्ट्रपतीला उद्देगून तो लिखित राजीनामा सादर करू शकतो.
- (क) संसदेच्या शिफारशीनुसार राष्ट्रपती त्याला पदच्युत करू शकतो.
- (ड) सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशपदी नियुक्ती झाल्यावर किंवा दुसऱ्या उच्च न्यायालयात बदली झाल्यावर तो त्याचे पद सोडतो.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ, ब आणि ड सत्य
- 2) फक्त अ, ब आणि क सत्य
- 3) फक्त ब आणि क सत्य
- 4) सर्व विधान सत्य

Q.100) Identify the true statement about the tenure of a High Court Judge:

- (a) He can hold office till he attains the age of 62 years. Any question regarding his age shall be decided by the President in consultation with the Chief Justice of India and his decision shall be final.
- (b) He may tender his resignation in writing addressed to the President.
- (c) He can be removed by the President on the recommendations of the Parliament.
- (d) He vacates his office on appointment as a Judge of the Supreme Court or on transfer to another High Court.

Answer Options :

- 1) Only (a), (b) and (d) are true.
- 2) 1) Only (a), (b) and (c) are true
- 3) Only (b) and (c) are true
- 4) All the statements are true.